

8/ ๗. 1. ๗

1682

หนังสือ

สัมปรายิกัตตะประโยชน์

๕๑๐ ขอตคำสอน

คำกลอนภาคอีสาน

มื่นทานประกอบ

ประพันธ์

โดย ล. ผนวาลัย ป.

ราคาเล่มละ ๕๐ สตางค์

พิมพ์และจำหน่ายที่ โรงพิมพ์กิมหลี่หงวน (เป่งฮง)

เสาชิงช้า พระนคร โทรศัพท ๒๐๘๖๔

๒๕
หนังสือ

สัมปรายิกัตตะประโยชน์

ยอดคำสอน

โดย ล. ผดวาลย์ ป.

หอสมุดแห่งชาติสาขานครราชสีมา

พิมพ์และจำหน่ายที่ โรงพิมพ์กิมหลีหงวน (เป่งเฮง)

เตาชิงช้า พระนคร โทรศัพท์ ๒๐๘๖๔

เลขที่ 105

เลขหมู่ 895.9112
ค 111 2

เลขทะเบียน 4-302-90769

นตฺถิ โสเก อนินฺทิตฺ

๑๐๐
 ๑๐๑
 ๑๐๒
 ๑๐๓
 ๑๐๔
 ๑๐๕
 ๑๐๖
 ๑๐๗
 ๑๐๘
 ๑๐๙
 ๑๑๐
 ๑๑๑
 ๑๑๒
 ๑๑๓
 ๑๑๔
 ๑๑๕
 ๑๑๖
 ๑๑๗
 ๑๑๘
 ๑๑๙
 ๑๒๐
 ๑๒๑
 ๑๒๒
 ๑๒๓
 ๑๒๔
 ๑๒๕
 ๑๒๖
 ๑๒๗
 ๑๒๘
 ๑๒๙
 ๑๓๐
 ๑๓๑
 ๑๓๒
 ๑๓๓
 ๑๓๔
 ๑๓๕
 ๑๓๖
 ๑๓๗
 ๑๓๘
 ๑๓๙
 ๑๔๐
 ๑๔๑
 ๑๔๒
 ๑๔๓
 ๑๔๔
 ๑๔๕
 ๑๔๖
 ๑๔๗
 ๑๔๘
 ๑๔๙
 ๑๕๐
 ๑๕๑
 ๑๕๒
 ๑๕๓
 ๑๕๔
 ๑๕๕
 ๑๕๖
 ๑๕๗
 ๑๕๘
 ๑๕๙
 ๑๖๐
 ๑๖๑
 ๑๖๒
 ๑๖๓
 ๑๖๔
 ๑๖๕
 ๑๖๖
 ๑๖๗
 ๑๖๘
 ๑๖๙
 ๑๗๐
 ๑๗๑
 ๑๗๒
 ๑๗๓
 ๑๗๔
 ๑๗๕
 ๑๗๖
 ๑๗๗
 ๑๗๘
 ๑๗๙
 ๑๘๐
 ๑๘๑
 ๑๘๒
 ๑๘๓
 ๑๘๔
 ๑๘๕
 ๑๘๖
 ๑๘๗
 ๑๘๘
 ๑๘๙
 ๑๙๐
 ๑๙๑
 ๑๙๒
 ๑๙๓
 ๑๙๔
 ๑๙๕
 ๑๙๖
 ๑๙๗
 ๑๙๘
 ๑๙๙
 ๒๐๐

ก่ดาวก่ดอน ข้าขอชวนวานให้^๒คุณมาถึงดำ ขอ
 จงนำ^๒เบิ่งข้าคราว^๒เต็มแต่ง^๒ดาร์ คั้น^๒แม่^๒นเี่ยม^๒หุดง
 คำน^๒ชานคำ^๒บ่อ^๒เข้า^๒ฮ่อม คั้น^๒ดี^๒โงค^๒ค้อ^๒มให้^๒จุ่ง^๒เข้า^๒ได้
 ทาง ขอ^๒อย่า^๒ให้^๒เียน^๒ฮ้าง^๒เหิน^๒ห่าง^๒ทาง^๒ธรรม ขอ^๒ให้^๒
 นำ^๒ทาง^๒ไป^๒ไต่^๒ตาม^๒พระ^๒ธรรม^๒เจ้า คั้น^๒แม่^๒นเี่ยม^๒หุดง^๒เข้า^๒
 ไพ^๒รหนา^๒แค้น^๒ย่าน ขอ^๒ให้^๒ชาน^๒เี่ยม^๒ก^๒เียน^๒เติน^๒ไว^๒ก่^๒ดาว
 ด่อน ด่า^๒ชุน^๒ขอ^๒ให้^๒ก่^๒ดอน^๒ก่^๒ดาว^๒แก^๒ก^๒ดง^๒ก่^๒ด้อม^๒แก^๒ว^๒กัน
 ขอ^๒ให้^๒พิน^๒ชะ^๒นัง^๒คิ^๒ดว^๒รค^๒ค^๒อน^๒เป^๒น^๒บ^๒น ขอ^๒ให้^๒พิน^๒ชะ^๒นัง
 เก^๒ยว^๒เก^๒ด^๒ยว^๒กัน^๒เป^๒น^๒ย่าน คั้น^๒แม่^๒นเี่ยม^๒เก^๒ิง^๒ครา^๒ว^๒อ^๒าน^๒ให้^๒มี
 หวาน^๒แช^๒บ^๒ช้อย^๒ย^๒ิน^๒แม^๒ง^๒ดะ^๒แม^๒ง^๒หุ ด่า^๒ชุน^๒ขอ^๒ให้^๒นำ^๒ชุน^๒ข้า
 บัญ^๒ญา^๒ไว^๒ให้^๒เว^๒าม^๒ว^๒น ให้^๒ด^๒่าน^๒ว^๒น^๒ว^๒า^๒ค^๒แ^๒ค^๒ม^๒เป^๒ด^๒ง^๒ช้อ^๒ค้อ
 ก่^๒ดอน อย่า^๒มี^๒เช^๒น^๒ชด^๒ของ^๒เค^๒อง^๒หุ^๒ผู้^๒เพ^๒น^๒อ^๒าน^๒ให้^๒มี^๒หวาน
 ดั่ง^๒อ้อย^๒มะ^๒โน^๒ด^๒ร้อย^๒ช^๒น^๒ใจ

เท^๒อน^๒ขอ^๒แก^๒เม^๒ชา^๒ให้^๒บ^๒ัญ^๒ญา^๒ไว^๒ผู้^๒ด^๒า^๒ด กับ^๒ท^๒ง^๒น^๒ก-
 ป^๒รา^๒ช^๒ญ^๒เจ้า^๒บ^๒ัญ^๒ญา^๒ก^๒ว^๒าง^๒ให้^๒ช^๒ว^๒ย^๒ต^๒ร^๒อง บ่อน^๒ได้^๒เช^๒น^๒ชด^๒
 ช^๒อง^๒ค^๒ร^๒อง^๒ธ^๒ร^๒ม^๒จำ^๒บ^๒อ^๒ค^๒ด^๒อง ขอ^๒ให้^๒ป^๒รา^๒ช^๒ญ^๒ช^๒ว^๒ย^๒บ^๒อ^๒ง
 ป^๒อง^๒แก^๒ช^๒ว^๒ย^๒เี่ยม^๒ ขอ^๒จ^๒ม^๒า^๒ช^๒ว^๒ย^๒เี่ยม^๒ค^๒เ^๒ร^๒ย^๒ม^๒แ^๒ด^๒ง^๒คำ

กตอน คนแม่นตอนได้ผัดต่อกรรมพระองค์เจ้า ตัวได้
 ผัดแผนเหง่าด้านวนเฮาเวาบ๋อม่วน ตัวได้ผัดบาทเคา
 บาท เจ้าให้ช่วยแปดง บทได้คกแต่งแต้ม ๆ แต่ง
 บ๋อม่วนหู ขอจงกุณาผายช่วยแปดงปุ่นแก บาท
 ได้แปดงบ๋อได้บุญญาไวให้คิดฮ่ำ คำได้บ๋อถูกแท้พระ
 ธรรมเจ้าให้เล่าตอน เฮี่ยมนยังอ่อนน้อยเกิดใหม่ภาย
 หดง แต่ตัวอุตวองกับบ่ทั้นเรียนฮู้ จำแต่ครูตอน
 ให้กอกากอไก่ เฮาจ้อจำไว้ได้พอเวาด์ฟัง คนแม่น
 ผิดพลาดพลตงบทบาทบาท หรือผิดอุผิดอให้ช่วยแปดง
 ปุ่นแต้มให้เจ้าแถมตงก่อนคำกตอนให้มันม่วน ให้
 ด้านวนวาทเวายินแม่งแม่นหู เฮี่ยมนความฮู้น้อย
 บุญญาข้อมเบาบาง ขอให้เมฆาถางช่วยแปดงคราว
 ฮ้อน คนแม่นคำกตอนหาบุญญาเซดาเวาบ๋อคตอง
 อย่าได้ติโทษตองเคียนค่านกล่าวขวัญ การท้เฮาหวด
 แต้มคำกตอนเวาด์ บ๋อแม่นเฮี่ยมฮวดฮู้ดัดดั่งใด
 เปนแต่เฮาคิดได้ใจซอมือคน นอนอยู่ยามกลางวันว่าง
 การงานยาว คิดถึงยามคราวเคราเหงานอนพอได้

อ่าน เสาจึงหาญอาจแค้นแปดงข้อคอกถอน แต่ง
 ไว้เป็นคำสอนเมื่อคุณภายหลัง ร้อย พอให้ทราบกัน
 หึงชายอมอ่าน พอได้คำบอกข้อดีร้ายดังสอน
 คณแม่นคำกถอนข้าคาคอชากดีออก ขอให้สอนบอก
 ก่อนคำร้ายอย่าด่ากัน คราวนี้เป็นชนคนใหม่บ่อทัน
 เคย คนกถอนเคยเห็นเรื่องเขินทางบ่อเข้าท่า หากิน
 อย่าได้คำชานว่าคำเข้า เขียมขอเขากถอนไว้ดีไซ
 ไปบ่อนใหม่ ขอแก่นักปราชญ์ไทยภัยให้ฝ่ายเขียม
 ดวงนขอว่า ด. ดิฉิดแค้นแปดงกาพย์ คำ กถอน
 เขียนไว้เป็นคำสอนหย่อนใจคราวว่าง พอให้ทั้งปวง
 เจ้ายามเหงาให้ได้อ่าน ดอนดูกหลานหน่อน้อยภาย
 ด้ร้อยอ้าคณ ดอนหมู่หญิงสาวห่อทวาริกาเกิดใหม่
 บุรีได้ชาติไซ้รายห่อเมื่อคุณ นามผู้ขุนแต่งแค้น
 เขียนกาพย์คำกถอน ชื่อว่า ด. อักษรไต่อดังไว
 นามดักดเคิมให้ผดาวัดย์แถมถ่าย อินทะดาร์वादบาย
 ฉายาชาผู้แต่งกถอน เขียมสืบบอกบ่อนบ้านดินดำน
 บัศภูมิ ผูกหมู่ชุมวงศ์ญาณาคิระณาเนาวยัง นาม

หตั้ง ๆ คนเอนคาแม่บ้านเฮาอยู่ ตั้งแต่ปู่แต่ย่าคนเฒ่า
 เฒ่าเถิง บ้านธาตุเทิงที่ยงเนาอยู่ของเฮียม ตั้งอยู่
 ถัดเทียมกันแม่น้ำชक्रาวโกด เฮาซิปุ่นแปดงให้ไซ
 อำเภอบอกชื่อ เรื่องในเนื้อผู้มอคนเอนค่อมมา เฮียม
 กอดด่าผู้กระทำกินเฮาค่า หตายบ่เดือนดวงดาวน่มอ
 กายไป เฮาจึงคิดใคร่ได้ยู่ย้อมครองกรรม พอยู่
 จักควกรรมบาปเวรเชิญฮ้าย จึงได้ด้าย้ายลงกรุง
 ดินดั่ง ดาหมุ่งดั่งดะบ้ำอาแกวด่วนไป เนาว่าดลิต
 ในห้องนครทองเมืองใหญ่ นรนาถจื่อไวอารามกว้าง
 วัดเฮา นับแต่เอาคนเข้าในกรรมพุทชะบาท ทำ
 เพียรบ่อดาตมื่อไปเรื่อยบ่อด เฮียมจึงอดด่าได้ด้อม
 ได้เปนเปรียญ จึงได้เขียนตัว ป. ค่อเติมนามท้าย
 ตามเฮาหมายใบหน้า ป. ปดาเพิ่มได้ นามดักุดบอก
 ไว้ ป. บ้ายคัมแกม เถิงเมื่อเดือนแรมชนวนคนบ่
 ได้ปด้อย เฮียนฮู้เพียงเด็กน้อยพอแถมแต่งกลอน
 แต่เฮายังอ่อนน้อยบัญญัติย้อมเบาบาง คั้นแม่พวงคำ
 ดอนกต่างกลอนบ่ได้แจ้ง หรือแม่พวงหวีชอครอง

แห่งเอ้าธรรมของพุทธะเจ้าเป็นมคธภาษา

ว่า ดัฏฐาตมปทา ดัฏฐมปทา

จากตมปทา ปณณาสมปทา

กล่าวไว้คิหิธรรมแปดขั้น เอี่ยมดีขั้นแบ่งข้อ

พอเว้าผู้ฟัง ดัฏฐาตมปทา ตั้งข้อ ๑ มาแถลง เอาดี

แปดงเคิมคิณแปดไปพร้อม อันว่าความนวยน้อม

ทางใจเข้าได้ เชื่อโดยหาเหตุได้ผลพร้อมพราด่มอ

บ่อแม่นเชื่อเชอซาปากว่าน้ำเขา เชื่อโดยเอาหัดเห็น

บาปกรรมกระทำไว้ เอี่ยมดีขั้นแปดให้จระไนย

แจกกาย พอให้หมายบ่อนขั้นเห็นแจ้งแห่งธรรม

องค์พุทโธเลิศดำจำแนกสัทธา แปรออกเปนภาษา

แห่งเอ้ากายพิ อันว่าสัทธานให้จาเนอความเชื่อ องค์

เหนือหัวเกศเกล้าจาเว้ากล่าวด่อน เพินหากบอกรบ่อน

ขั้นแจกจ่ายยายไป สัทธานมี ๔ นัยเที่ยงธรรมจริงแท้

กัมมะสัทธา ปุณแปดงไว้ให้เจ้าเชื่อทางกรรม การ

เอาดงมือทำพราเจคณาพร้อม การที่เอาใจน้อมทำไป

ทุกอย่าง บ่อว่าคดแฉ่างทางฮ้ายชั่วทราม อนันนัม

นามไวเรียกชื่อว่าทำกรรม วิปากสัทธา นำให้เชื่อผล
 กรรมนั้น อันที่เข้าทำไวกรรมใดบ่อได้ว่า วิปากา มาก
 เบื่องผลนหม่อมมแม่ทาคหรือฮ่ายลงอบายกายคำ หรือ
 ดีไปเกิดก่าสวรรค์พุนฝ่ายสูง ผลของกรรมพินยุงจุ
 ดิงทนแก่ คามแต่ผลบากเบื่องคฮ่ายต่างกน กัมมัต-
 ตะกะตาดัทธานให้เจ้าเชื่อฝูงสัตว์ มีกรรมเปน
 สัมปัตแห่งคนตัวแท้ ตถาคตโพธิสัทธาแก้แปดปุนแต่มี
 แต่ง เชื้อบัญญัติอดแจ้งพระองค์ดำแผ่นใคร เขียม
 ดีไซในห่องกองกรรมแจกจ่าย ทั้งกรรมดีและฮ่าย
 ขยายเวว่าผู้ฟัง หยิบมานั่งใกล้ ๆ เอาใจได้คักดอน
 ฟังแล้วเอาไปสอนลูกหลานนางท้าว ให้สืบพากัน
 ฟ้าวฟังกอดอนดีดองตั้ง กัมมัง อันว่ากรรมแต่งคังบั้น
 ไวด้วณ ๒ กุศลกรรมถูกต้องให้คอยปองเข้าได้ มี
 ๓ ไตรเทียงแททวารนหม่อมททำ มีทั้งกายกรรม ๓
 พรอมวจิกรรม ๔ มโน ๓ ถัดวณประมอดแล้วจึงจา
 คงแต่ ๒ ขอหน้ากาฝ่ายกายทำ กับทั้งวจิกรรมชาขอ
 หยุดเขาไว้ ดีได้ไซกายหน้าสัปปทาขอคึดใหม่ เขียม

ดีไซบ่อนบับในชั้นแห่งมโน อย่าได้พาโดด้นโดก
 ใหญ่ในของ อย่าได้ปองหากกรรมบาปเวรเชื้อฮ้าย
 การที่หมายหมักหม่นกระศัลย์ในของเพิ่น อยากรได้
 เงินบาทเบี่ยเยยเข้าแห่งเขา มันหากเปนทางเคঁราใน
 มะโนแค่นคัง ยามบ่อได้ดมหวงตงนนกระศัลย์เคঁรา
 หนึ่งเหงา จนเปนเหตุให้เจ้าผกจ่องจองกรรม คิด
 อยากรทำเจ้าของฆ่าเลี้ยงให้ตายเมียน ให้ค้อยเพียรหา
 ข้อพอประมาณตามส่วน หาทางควรไต่เต้าดีพาเจ้า
 อุ่งเฮื่อง อนนมนหากมีเรื่องเว่านิทานเก่าปางหลัง
 “ยังมีพราหมณ์ชูชกเที่ยวเดินดงตน ไปหาจอมทนต์
 เจ้าต้นดรพระยาเวส ขอได้ดองเกศแก้วแหวนเชื้อหน่อ
 พระองค์ พราหมณ์ก็เคยหลงเข้าปะเซไซเมืองใหญ่
 ศัรตัญไชย์บุเจ้าหลานน้อยหน่อเมือง พระกัตกแต่ง
 เติงเมียงหมากพดฺยา ไถเอาดองนิตดาพระยอดเมือง
 เปนเจ้า พระกัเคยให้เขาดงพราหมณ์เติงม่าน อิดา
 พราหมณ์ชฮ้ายกนเกดยงบ่อย กนแฉวอดอง
 ท้องคัพโกแตกตายไป” อนนเฮาหากหวดหาให้ไชนิทาน

ว่าดู พอให้หมู่เจ้าชู้ต้ายตั้งใด อันที่ความใด
 ได้มกใหญ่เกินการ บ่อฮักประมาณคิดเอาแต่ทางได้
 มนัฟาเจ้าให้ตกอบายกายคำ สิบบ่อได้เกิดกำสรวรรค
 พุนผ่ายสูง ผดของกรรมพินัยรุ่งรังดังจ้อง พา
 เจ้าไปดู่ห้องอบายกาตาคณ โทษของความใดภณพิน
 ดินเกินประมาณ พาเจ้าไปส่งตำรวจภูธรเวณเวณอ้อม
 ให้ถนอมเอาท่อนพอประมาณตามล่วน หวดหาได้
 มากน้อยประดังคตคตอภณท์ อย่าไดยนย่นเข้าหา
 โดภาโดภด่าย ได้มาหลายก็ให้พอพอนนเดามี อัน
 ว่าสันตุฐิมีกันน้อยค้อยค่านำของ เปนดั่งบันไดทอง
 กายเมื่อเมืองฟ้า กับทั้งโกธากด้าโธสาพยาบาท อย่า
 ไต่เคื่องคาคเค้นปองฮ้ายได้กัน ให้ค้อยเอาชนิตชม
 ดงคำกด้า คำโกธามันฮ้ายอย่าหันหาทางชั่ว กรรม
 ดินาเกอกกัวตามสันแดนทน อันว่าความโกรธนั้น
 บ่อฮักฮ้อมครองกรรม เปนดั่งมีน้ำจิบมีดมีวเมากดุม
 ทำได้กุมพินชาโกธาคเค้นไซ้ เปนดั่งไฟมีดกดุมเผาหญ้า
 บาดง อันความหลังโกรธเค้นพยาบาทเผาผดายุ ทำ

ให้ใจเจ้าหาญบ่อาจกลัวตายแท้ พาเจ้าแว่วเวียนเข้า
 พันตียาคแย่ง มีคหอกแทงฟาดซ้ำตซ้ำบ่ออื่นครอง
 ความจ้องหองโกรธแค้นแน่นอึ้งในใจ มั่นดีพาเจ้าไป
 ตู่ภูมิภายพัน คณไผ่ผ่นทางเข้าหาโกธาผิดท่า มีแต่
 ความโกรธกตาดำดากัน ยามเขาวางชนธ์ห้ามรณา
 ม้อยมิ่ง บาดท่าเห็นโทษแล้วคณิงโอเมือหลัง “เปน
 คังต้องเชื่อเตมาผัวเมียแต่ปางก่อน เตมาหากมีอัน
 น้อยพอให้อั่วดัง เอกทิวส์ ในคราววันหนึ่งนั้น ต้อง
 ก็พากันเข้าในป่าชาดอน เตมาเล่าเห็นฟังพอนตุกมัน
 ควน้อย เตมาเคยพดอยเอาเคยฟังพอนจนใหญ่ เคย
 ให้น้อยอยู่บ้านน้ำแกวตุกชาย ยังมีเท่าห้อมฮ้ายเดอย
 ตู่เคหา พอมาเห็นบุคตาตอดเอาตายจอย อันว่า
 ฟังพอนน้อยเคยทยานเต็นได้ คาบแล้วคังจ้องไว้งุ่น
 เหล่าตาย คณแม่นเท่าห้อมฮ้ายคบบมอดชวาดัย ฟังพอน
 เคยคาบไปสู่ค้ไปน้อย เหล่ยวเบ็งโดหิตย้อยเต็มแซว
 แห่งมัน พอตะวันดงคอยยามแดงแดดดอน ฝ่ายว่า
 ต้องทอนเตมากดบตาจคนมา เหล่ยวเห็นตนบุคตาตุก

แพงตายจ้อย ป้อมีคอยเห็นแห้วแนวโดจบค้อย
 เห็นพองพอน้อยตามแหว่มเดือด เขาพากันค้ำ
 พองพอน้อยระมิง จึงได้เห็นเห่าห้อมตายคางแคเตา
 ต้องก็คิดไครกเคี้ยวว่างคอดบุดตา นะกดาเคยกรักแก
 ดิงมาไว้ ต้องเฒ่าพากันให้ไธกาแค่นคง น้ำตา
 ไหลหลังย้อยต้องเฒ่าหงเหงา มีแต่คิดไครกเคี้ยวฮ้อง
 ฮ้ำไปมา คิดเดียวตายบุดตาถูกแพงของเฒ่า กับทั้ง
 พองพอนเจ้าตายม้อยระเม่ง” เฮาดีคกแต่งเว้านิทาน
 เค้าผู้ฟัง “ยังมีคตตะเถรเจ้าเข้าผู้ตะกุดพาด นายมน
 การคกแต่งแปดงเพดเข้า ปฏิบัติแจ่มเจ้าคตตะเถร
 แดมถาย หลายบเดือนดวงได้ ๑๒ แท้เที่ยงจริง นับ
 แคหญิงชายเจ้าต้องผัวเมียคกแต่ง เหมือนนดกเกิด
 แห่งห้องอุทรทองแห่งคน ในคราวหนครังนวนนหนึ่ง
 มาถึง นายมนการคตคตอนมั่งดังเนื้อ คราวเมื่อ
 เดียวกนหนกษตราคตคต บัดเด่นทราชมุ่งนำแก้ว
 หนวยมน จึงได้พาทตานมนการนายช่าง ขอให้
 ด่างหนวยแก้วมนแฉวตั้งคน นายมนการพาวเคน

คณไฉน หน่อยวเบ้งสองหัตถ์ยังบ่ทนไคต่าง เขา
 ก่เอาวางไฉนเขียงเดี่ยวก่อน แด่วจึงหาบ่อนต่างมือ
 เจ้าเมื่อหลัง แด่ในเคหังห้องมณิการน่อย ยังมี
 นกเขยน้อยเขาเดียงอยู่เฮือน ยามเมื่อเขาบ่อเมียน
 ดวงแก้วมณีโชติ ทางอายโกญโจนกล่อกด้นกินจ้อย
 บ่อมีค้อยเห็นแด่วทางไคสักแห่ง มณิการเขาก็คิดแฉ่ง
 แม่งนำแก้วบ่อใด จึงได้ถามซักไซ้แก้วแก่นเมยขวัญ
 ให้เจ้าปดงคำควรต่อเฮาเดยวัน แก้วมณีวางไฉนไผเอา
 ไปบอกแด่เมยบ่อเห็นเที่ยงแท้ดวงแก้วหน่วยมณี จึง
 ได้พาทศานคิษฐ์สระเอกรอกต่อ หรือแม่นทานบ่อเอา
 แก้วหน่วยมณี คณบ่อเห็นคอกนดวงประเดรัฐมณี
 โชติ มณิการเดยโตได้เคียดพูนคำฮ้าย มีแต่หมาย
 หาขอพระต่อพอเอาเดียง แด่เอ่งก่เดียงไฉนชะโมย
 แก้วดกหน กูดีคัพพช่าพระเถราชะโมยใหญ่ ภรรยา
 ห้ามไฉนกวแก้วบ่อเขา อนทความโกรธเจ้านายช่าง
 มณิการ ทนทานบ่อมีไฉนโกรธเค็มคำกดำ เขา
 จึงควหาได้รชชยาเชือกใหญ่ มดหัวเถระไฉนเข้าบ่อ

ถอย เหยี่ยวเบ้งเตือดอาบย้อยออกจากหัตถ์ กับ
 ทงบนศีรษะเตือดใหญ่บ่อมีเออน นกกาเรียนเคยได้
 กินโดหิตใหญ่หัตถ์ มณีการยังเหต่าฟนโกรช้ายบาย
 ดันดังไป นกก็ตกดังไต่กดังเกิดอนมรณา นาย
 มณีการตัดผ่าคในท้อง เห็นแก้วมีในห้อยคัพโภทร
 เคยต้น หัวใจบ่อชอดทองกรรมดีต้องแด่นทน พอ
 เมื่อพ้นจากหั้นพระเถระมรณา เพราะเกิดเปนโรคา
 ผกพยัคคราวันน มณีการก็เคยหั้นเหเข้าอเวจจมจุ่ม
 เคราะห้บาปกรรมแด่นกดุ่มดังไหม้แผ่นแดง” อนัน
 พอให้ห่มเจ้าแจ้งเห็นฮ่อมโทษา อันที่ความโกชา
 เคยคฟนแคนคำ กรรมหากนำตามให้ไธกาไรฮ้อง—ให้
 โทษโทไธมันหากเปนดังเวาฝูงเจ้าให้ฮั้นตรอง ให้
 เจ้าเห็นถูกตองเคาคดองในธรรม คณเจ้าเห็นคำผิด
 ห้างไทดพระธรรมแก้ว บ่อว่าการใดเหต้วกผิดไป
 ทุกอย่าง เฮ็ดอนใดก็ดีฮ้างไทดแก้วแก่นธรรม กับ
 ทงคำคิดพร้อมปากกล่าววาจา ก็ดีผิดเอาด่าหั้นกันไทด
 ด้า แม่นดีทำการสร้างอนใดก็บ่อฮ้อง ความเห็นผิด

มนต์จึงจ้องเจ้าพาเข้าล้อมเดี่ยว ให้เจ้าเชือกถักต้องเค่า
 คล่องทางควร อย่าได้หวดเห็นผิดห่างไกลพระธรรมเจ้า
 ให้เห็นกกเห็นเงาปดายกต่างเดี่ยวก่อน ขอให้เห็นบ่อน
 บันในชั้นแห่งธรรม อันว่ากรรมแต่งตั้งเดกด้วนกายา
 แม่นดีมีวรรณาม่องไล่ขาวแจ้ง หรือดีแดงและคด้า
 ค้าเหตองก็ตามข้าง กรรมหากตกแต่งตั้งร้างปุนตง
 แต่งมา แต่ความดีหยาบช้าทางชั่วเป็นของเขา คณ
 แม่นเข้าทำดีเหตุมีพอได้ ผลก็ตามนำให้ทางเจริญ
 เท่าชั่ว มัวทำกรรมชั่วร้ายผลดีบ้ายได้หา คณทำ
 กรรมหยาบช้าเหตุชั่วมัวหมอง ผลหากตามต้นของ
 บับคอตทางฮ้าย พาเจ้าไปภายกำอบายภูมิชนตา ผล
 ของกรรมบับคณพันธ์ให้จุ่มจม คณเจ้าอมอ่านแล้ว
 ให้ค่อยจ้อจำเอา การที่เข้าทำดีอยู่เฮื่องกายหน้า ยาม
 เมื่อวางชนช้ามรณามอยแม่ง ดีได้ไปแห่งห้อง
 ดัวรรคพุนที่ตุง ผลของกรรมจูงชนเมื่อบนด้นุกใหญ่
 เขียมดีไซบ่อนบนโทษแห่งทางธรรม มันหากเป็น
 กรรมติดค่อไปภายสร้อย ให้ค่อยค่อยฟังเง่ากถอน

เฮาหน้า ๆ โทษทางกรรมมันละเอียดยิ่งดำเกินอาชญา
 หลวง การที่ปวงคนทำบาปกรรมนำไว้ ทำใน
 กาดข้างหน้ากายวาจาพร้อมพรา บาดห่ากรรมถูก
 ต้องตามต้นแดนต้น ดางเขาพด้นจับได้โทษใหญ่
 อาชญาจำ คนแม่นทำกรรมผิดเคียดฟันคำฮ้าย มี
 แต่หมายค้ำโกธาเค้นคัง มีแต่อกองแน่นเคื่องเค้น
 แห่งใจ บ่อได้ไซปากกถาเว้าดำค้ำไย อาชญาดีใหม่
 โทษดังบ่อมีได้ เพราะบ่อไซคำกถาจากเคียดดำ
 บ่อได้ค้ำฟาดฆ่าไยแท้ดังใด มีแต่หนักคิดได้ความชั่วทาง
 ใจ ต่ownว่าในทางกรรมบาปกรรมนำต้อง มันดี
 พาไปห้องอบายภูมิทั้ง ๔ ทุกคติเป็นที่ได้โดยดำมืด
 ประสงค์ การที่เฮาปลงข้อไซความแก้ถ้าว หวัง
 ให้ชาวพ้องเห็นแจ้งแห่งกรรม พอให้นาทาง
 ชนมาเถิงกำผาย หนีจากกรรมบาปฮ้ายหายเกลี้ยง
 ต่อน การประพนธ์เฮาแต่มีเขียนกรรมเว้าดู หวัง
 จักให้ฮ้างฮ้างเห็นข้อฮ่อมคอร เข้มมขอชวนฝูงไทไทย
 อัดานคึกฮ้ำ ให้เชื่อกรรมแก่นแก้วคนอาจนาโก

องค์พุทธโธเทยวส่อนโปรดสัตว์ทั้งกาย พอให้เป็น
 ด้ายเส้นสีพานทองเทยวไค่ จูงสัตว์ไค่ดุ่มฟ้าพาขึ้นมาย
 ดึง ของให้ฝูงพี่น้องเชือกวงศา บุรพาภายทิศฝ่าย
 อีดาณเฮ่าพิ้ง จงให้มีจิตตังดวงมโนนำต้อง ให้
 เจ้าเชือกถูกต้องเห็นแจ้งแห่งกรรม ก่อนดีทำเอาได้กิจ
 ไค่ก็บ่อว่า ในคราวหน้าก่อนนั้นให้ตั้งคอตथा ให้
 ค่อยหาหัดเห็นเหตุผลกายพุน ในกาตุนทำไว้นต
 ดีไค่เห็นห่าง หรือดีไค่ตั้งสร้างใจมุ่งตั้งประสงค์ คั้น
 เจ้าปลงจิตไว้ไนสัทธิศาเข้าค่า ปานไค่ค่าแผ่นด้าน
 พิดาเข้มค่าเด่น แม่นดีทำการสร้างกิจการทุกสิ่ง มัน
 หากดียงดาอำนาจให้ผล บ่อไค่เห็ดอหลายตนพุน
 กำดัง ยังมีทางดำเร้วรวดเร็วพุนได้ เฮ่าบ่อไซ
 ไนชอกุศดแจกจ่าย เพราะมันเปนบาปฮ้ายผลดีบ้ายได้
 ทา เขี่ยมชอยุติกาบั้นบั้นสัทธิศาแจกถ้วน หวดเหงา
 นอนม้อย ๆ เคยสัถยเฮ่าบ่อนนอน

ดัดสัปปทา ซอนข้อ ๒ คัมเคิมไป เขี่ยมดีไซ

(สัมปราอิถลประโยชน์)

ในคึดค้อยฟังเนอเจ้า ให้ค้อยพากันเขากัดคึดเขาคำ
 เขาดีจำแจกไว้พอได้ไค่ตาม คึดบ่อนเป็นข้อห้ามหลาย
 ดึงนานา เขียมดีวาจาไซบอกไปพออยู่ ให้เจ้ากรุณา
 เดียงปานาไว้ก่อน อย่าได้คึดค่อนบนพนฆ่าคำดี คำ
 ว่าปานานให้เจ้าจ้อจำเอา อย่าได้เมามัวเห็นผิด
 ครองคำเว้า ให้ชู้กกเห็นเงาปานาเดียงก่อน บ่อ
 ห่อนเห็นคึดคำเว้ากล่าวจา เขาบ่อได้คึดฆ่าปานาตั้ง
 กล่าว เขาคึดแหบาดหัวปลาห้วยต่างกัน ความ
 เจ้าเห็นคึดนั้นเป็นฮ่อมทางผิด เขียมดีขอติขิตบอกไป
 เป็นบั้น อันว่าปานานั้นหมายสัตว์ทุกอย่าง ตาง
 อยู่บนแผ่นพนทปใหญ่โดกา สัตว์ยังมีชีวิตปกครอง
 ไปได้ นับแต่ในไตรพนโดกาภายดุ่ม ชุมหมุ่สัตว์
 ใหญ่หย่อยอย่าค้อยฆ่าคำดี ให้ปราณี่ประณอมก่อน
 จักควายม้ามึง ให้คณิงฮ้ำฮู้คุณไซ้แก่ไท ยามเมื่อ
 หมุ่เจ้าไซ้คึดแก่ไทนา สุริโยมาเถิงเค็งวันเพดคุ่ม ก็
 ยังกุมมันให้ไทไปเชือกถาบ บาดห้าคาบมิดกดำคำฆ่า
 บ่อฮั้นครอง ความจองหองโกรรคถาบ้อยคำดีต่าง

หักกินหวักกินหาง—ปอบคำพุงม้าม เถิงเมื่อยามคราว
 ใช้ดั่งเกวียนล้อแก่ แต่ประทกหน้ากันงัวเฒ่าตัวดีตาย
 มันทากเป้นบาปฮ้ายไปสู่อเวจี ให้ปราณฝูงสัตว์ค่อย
 แพร่งเพียรไว ยามคราวโกดไปหน้าฝนตกมาดีได้เพ็ง
 เถิงเดือนหกยังดีได้แก่กล้าเดือนห้าแก่พน เจ้าอย่าคิด
 ม่อคั้นเคียดงายโกธา กรุณาฝูงสัตว์ชั้นครองให้เห็น
 แจ้ง เจ้าหากแพงโตไว้หมายสุขทุกบาทอย่าง สัตว์
 บ่อมีต่างเจ้าโดยตามดั่งกัน มันทากหมายหมักหมั่น
 ดันคิสุขทุกเช้าค่ำ คำทุกข์หมายหัดกเว้นเวรฮ้ายห่าง
 โกด ให้คิดเบ้งใจเจ้าก็ค่อเหต่าฝูงสัตว์ หมายดี
 บัดหนีโกดบาปเวรเชญฮ้าย บ่ออยากตายค่อเจ้าต้น
 เดียวโดยดั่ง หวังความสุขชั่วเท่าชั่วงดา ยานยาว
 มันทักบ่ออยากฟ้าวอดชั่วมรณา คั่นเจ้าถือโทษซ้ำพัน
 ดันราว คราวมันทางมรณเมียนมรณาอดชั่ว กรรม
 หากนำเกือกกัวพาให้จุ่มจม พาเจ้าตงงมใหม่ใน
 โรกนคฮ้องไห้ เหมือนดั่งโคฆาตฮ้ายตงใหม่แผ่นแดง
 เขี่ยมดีปุ่นแปดงแต่มีอุทาหรณ์แจกจ่าย “ยังมีโคฆาต

อ้ายชายค่อนมั่งดัง ข้างวียงทั้งเปนนากเกือเออาชน
 เขาหากินทางนหาดายบแบมถาย ๕๕ กายกำว้ดดำดา
 ด่วงไป เขาก็บ่อได้ให้แจกจ่ายกินทาน พระองค์
 เนาววิหารจัมจนคราวโกด แม่นซีไปทานให้เข้าด้วย
 ทพพหนึ่ง เขาก็บ่อได้ให้แจกจ่ายกินทาน พระองค์
 แต่เทยวคี่ข้างวชายเอาค่า ในเวดาคร้งนนวนหนึ่ง
 พองาย เขาไปชายมั่งดังคูงเคินมาบ้าน พอเมื่อถึง
 ถานห้องเฮือนชานบ้านถน จึงได้เอาค่อนชนวางให้
 แก่เมย ให้เจ้าเกือปาดบึงค้มอ้อมในไฟ เฮาดีไป
 ดรงดีอาบยงวงน่า หากแม่นกรรมของเจ้าดีหายเขา
 คินคูง ดหายมุงค่อนชนน่าแกวเดยวถน เขาจึงหัน
 มากำดีหายคำคณเดยว เคยไปขอเห็นยวหนอมน่าแกว
 มิงเมย ชนบ่อเห็ดอหนอยบ่อแม่เดยวเกดยวดีหาย
 เจ้าบ่อชายมั่งดังแบ่งบันเฮาบ่อ ชนบ่อพอเคยแต่ว่า
 ดหายเกดอพอเดยว เจ้าอย่ามาเห็นยวชอยชอยของนอย
 บ่อควร เฮาบ่อหวดหลอกถ่อพอเดยวเกดยวดีหาย
 ชนมพนบ่อมหาดายหนอยเคยเดยวแต่ว่า มีแต่ดีหายเจ้าเอา

นางไว้น้อย เพื่อกับออกช้อยไว้อาตมอ้อมแกง ด้าย
 เคยเหต่าแกงเอาค่อนมั่งดัง กลับไปหาเคหังดูเฮือน
 เนาวยัง โศฆาตกลับหลังท่ายกายดูนด้ายเดี่ยว
 จังไตเชยชอดเชยวเมยแกวแต่งแปลง ให้เจ้าจิดแจ้งเจ้า
 มากินดักน้อย ฝ่ายว่าแม่น้อยเคยฟ้าวแต่งแปลง คิว
 เอาแกงผัก ไตเข้าได้ในภาชนะ ยอมหาผัวจิวญาคอยกิน
 เนอเฒ่า อันว่าโศฆาตเจ้าโกธาเคนไซ ชนช้อยให้เจ้าตม
 แกงช้อยได้ ภรรยาบอกให้ด้ายเดี่ยวถือเอา โศฆาต
 เคยเหต่าเขาเปด่าแปนวางไว้ เขาจึงควหาได้ศัตรา
 เต็มใหญ่ ลงไปทางฝ่ายไตกายพนดางเฮือน เวียน
 ไปเห็นงวเฒ่ากินคากญาอ่อน จังไตคดค่อนชนเอาตม
 อ้อมแกง เขากัดกแต่งตั้งเอาได้ในภาชนะ กำดัง
 กินอาหางเคยวในค้ำเขา เหตุที่กรรมของเจ้าตมคณท
 ดนผา ทางชวหาดนเจ้าเคยชาดท่อนไป ตกดังดู
 ภายไตถาดใหญ่เร็วพลัน ผดได้เห็นทันตาแก่เขาปาง
 นน ยามดีวางชนรห้ามรณาตคชว คตาดังงวข้า
 อ้องดงกองทวเฮือน เขากัดคชวเมยนไปสู่โรกนค
 นายกุมภณทเหต่าคตถากถางยาเนอ เหลือททนทาง

อ่อนนุภาพรฮ้องอ่ำ เคราะห์บาปกรรมแต่ต้องโฮฮ้อง
 ดังงว” ให้เจ้ากตเวกรงย้านมารใหญ่ภยผจญ ให้
 ค่อยหาหนทางหักโกศไถ่ถอน ให้ค่อยบำเพ็ญสร้าง
 คีตทานมาได้ ทางเมตตาให้เจ้าแผ่กว้าง ๆ ปวงหมู่
 สัตว์ธา กรุณาส่งสารให้ค่อยแพ่งเพียรไว้ ให้ค่อย
 แกะค่อยไถ่ชิงชโคตอณค้ำ คนเจ้าจำศีตห้าภวนนา
 บ่อไต้ถาย ผุงโรคาพาธฮ้ายสหายเกยงห่างคิง “เปน
 ดึงหญิงชราเฒ่ามารดาเจ้าบ่าว ชาวดีให้พาดำ
 เมืองพนแห่งเขา ฝ่ายว่าลูกชายเจ้าเรียกชอจกกะนา
 เทยวงศ์มาทวนคึดค้ำคนบ่อไต้ฮ้าง ปางเมื่อยามคราว
 มารดาไซบ้วย ลูกชายหาช่วยแก้หม้อให้ไต้ยา หมอ
 จิงจาจ้านชานค้ำเว้าค้อ ขอให้คืนดวนฝ่ายวณนดั่งไป
 ให้เจ้าหาเอาไต้เนื้อกระต่าย ยังเปนพอตาเวนลงดบเดียว
 พะนาแนวไม้ พักบอกให้น้องอุ้นจกกะนา ให้เจ้าโคจรหา
 ดั่งเคินเขี้ยวฝ่ายลงไปภายในฮั่วหวนาตามท่ง กระต่ายลง
 ยากตากนหญาชวแซว พอเมื่อพบบอกแถวน้องอุ้นเคยไป
 ลง กระโคเอื้อนเกิงท่งนามธา ตทาภาตคราวนนสะไต้

อ้ายกระต่าย มันทักเดินดุ่มผ่ายคั่นควนแสงวงหา เหลียว
 เห็นจกกระนาเด็นหนีบ่อมคราน แด่นไปพานเครือไม้
 ไปไล่กับบ่อคลอง มันทิ้งโฮฮ้อฮ้องดังกองทวไพรจก-
 กระนาเคยได้กระต่ายคาเครือ เพื่อดูไปทำยาแก้มารดา
 แก้ว พอเมื่อจับได้แล้วจกกระนาคิดฮ่ำ คำเมตตามัน
 หากมาเกิดขึ้นกะใจเจ้าบ่อใด คั้นเข้ามาทำให้สะโล
 อ้ายกระต่าย ชำมันตายมอดเมียนชวาทาถ่วงไป
 กรรมดีนำตามให้กายเข้าหมองหม่น กรรมผจญแด่น
 กวดีมวเศร้าเก่าศรี ค่อยปราณประณอมตงเอาชวง
 เจ้ากระต่าย หมายให้ดูชั่วเท่าหนานด้าย่านยาว เขา
 จึงปลดอยบักท้าวอ้ายกระต่ายหนีไป ให้มันอยู่ดบายดู
 ย่านยาวคราวกว้าง ผูกหมูปวงความฮ้วนอนาทรให้
 เห็นห่าง เคราะห์เชยดูดาบปายให้หายเกยงดูอื่น แด
 จึงหนีมาห้องเคหาบ้านเก่า บอกพี่ชายเดวถอยเถดง
 ขอบบอพดาง ทางพี่ชายเคยฮ้ายบอียดาจกกระนา เขา
 จึงเข้าไปหาแม่คงเคยเคยง จงเผดียงคาคงตจจงเขา
 ได้ กาดไคนอเข้าหากเกิดแต่ญวนวัยคตอยใหญ่

มา ตทากาดคราวนนเฮาบ๋อมพ่นฆ่าปาณาให้ม้อย
แม่ง โรคอันเกิดแห่งเนอมารดาแก้วแม่เรา ก็เคย
เดาเหือดแห้งตดย้อนเขาไป โรคก็ไฉววงหน้ห่างคิง
คราวนั้น อนทความตยเจาจกกระนาตังเที่ยง โรค
เดาหายขาดเกยงมารดาแก้วแห่งตน บ่อใดทนความฮ้อน
อนาทรไซบ่วย อำนาจคิดช่วยเจ้าพาให้ชุ่มเย็น”
การเข้าชั๊กตายเด่นอุทาหรณ์ว่าดู ห่วงให้อึ้งอยู่ภาย
ตรอยค่อยฟัง อทินนาทานตังติดต่อกันไป เขียม
ดีใจเคิมคิดไปบ๋อมยัง อทินน์ ผนผางเงนคราแก้วแก่น
กับทั้งแหวนได้ก้อยตายตรอยแท่งคำ ของเขาทำแปดง
สร้างในนาสวนไฮ่ ของอยู่ในด้านดาวเมืองบ้านถิ่น
แดน ของเขาเห็นห่วงไว้เป้นใหญ่กรรมดีทธี เขายัง
มีดวงจิตต์อีกแพ่งเพียรไว่ ของเขาบ่อทนให้อยามือ
ไว้ยอหย่อง เจ้าอย่าเตาะค้อยต้องชะ โมยย่องดักเอา
อย่าไคเมาม้วนคนคนคั่นควน ของในสวนอย่าไคยของ
ในห้องอย่าบาย มันดีเป้นบาปฮ้ายกรรมแต่นมาเถิง
เทวดาเทิงหวัภาคมิภายฟ้า หลั่งลงมากงกำไคกา

พนแม่^๕ แถน^๕ดี^๕ชาย^๕หน้า^๕เจ้า^๕พา^๕เข้า^๕จง^๕จำ^๕ เห็น^๕เจ้า^๕
 ทำ^๕กรรม^๕ฮ้าย^๕บาป^๕ใหญ่^๕ดามาร^๕ แถน^๕ดี^๕บัด^๕ดา^๕หา^๕เห^๕ค
 ภัย^๕น่า^๕คอง^๕ ให้^๕เจ้า^๕ของ^๕เขา^๕พ้อ^๕ดง^๕คอก^๕ทน^๕จง^๕ จำ^๕จง^๕
 ใน^๕คูก^๕กว้าง^๕หตาย^๕ชน^๕อ^๕เนก^๕นong^๕ เดีย^๕ทง^๕ญา^๕ค^๕พ^๕นong^๕เชอ^๕
 คัง^๕วง^๕คำ^๕ ทง^๕เง^๕น^๕ตรา^๕เขา^๕ของ^๕เพ็^๕ชร^๕ทong^๕เก^๕ท^๕ม้าง^๕ พ^๕น
 ตะ^๕ราง^๕มา^๕เดว^๕แนว^๕ไ^๕บ่อ^๕เฮือ^๕ง^๕อู่^๕ง^๕ เคร^๕ระ^๕ห^๕กร^๕ม^๕พ^๕น^๕ช^๕
 เกย^๕ว^๕ยู่^๕ง^๕พา^๕ให้^๕ทุ^๕ก^๕ช^๕จ^๕น^๕ พอ^๕เมือ^๕พ^๕น^๕ชา^๕ค^๕น^๕ด^๕บ^๕ม^๕อ^๕ด^๕ว^๕าง^๕
 ช^๕น^๕ช^๕ ค^๕ก^๕ด^๕ง^๕ใน^๕โร^๕ก^๕น^๕ค^๕ด^๕น^๕น^๕โฮ^๕เฮือ^๕ฮ^๕อ^๕ง^๕ ก^๕า^๕ด^๕บ^๕ทong^๕ด^๕ง^๕
 ได้^๕พ^๕ว^๕ง^๕ไ^๕ค^๕ท^๕น^๕แก^๕ มี^๕ค^๕า^๕ท^๕น^๕ทุ^๕ก^๕ช^๕ฮ^๕อ^๕น^๕ฮ^๕อ^๕ง^๕ฮ^๕า^๕โฮ^๕ ค^๕น^๕
 ไ^๕ค^๕พ^๕น^๕จ^๕าก^๕ห^๕น^๕มา^๕เก^๕ด^๕เป^๕น^๕ด^๕ว^๕ มี^๕ค^๕า^๕ค^๕น^๕พ^๕น^๕ค^๕ด^๕ถ^๕าก^๕ถ^๕าง^๕
 ย^๕า^๕เน^๕อ^๕ เห^๕ด^๕อ^๕ท^๕ท^๕น^๕ท^๕าง^๕ฮ^๕อ^๕น^๕อ^๕น^๕า^๕ท^๕ร^๕ย^๕าก^๕ย^๕ง^๕ ทำ^๕ด^๕ง^๕ไ^๕ค^๕
 ก^๕บ^๕อ^๕ช^๕น^๕พ^๕เพ^๕อง^๕ด^๕ง^๕ห^๕มา^๕ย^๕ มี^๕ค^๕า^๕ค^๕บ^๕ห^๕าย^๕ไ^๕ห^๕มี^๕ค^๕อ^๕ไฟ^๕ถ^๕าม^๕บ^๕า^๕
 เท^๕ว^๕ด^๕า^๕เพ^๕น^๕บ^๕อ^๕มา^๕ช^๕ว^๕ย^๕ค^๕า^๕พา^๕ไ^๕ค^๕ด^๕ง^๕ค^๕า^๕จ^๕น^๕ อิน^๕ท^๕ร^๕ห^๕าก^๕
 บ^๕ด^๕ค^๕ด^๕ให้^๕เช^๕ญ^๕ไ^๕จ^๕ทุ^๕ก^๕ช^๕ม^๕อ^๕ด^๕ พร^๕ห^๕ม^๕ห^๕าก^๕ด^๕อ^๕ด^๕ด^๕อ^๕ง^๕จ^๕ำ^๕
 เห^๕น^๕เก^๕ย^๕ง^๕ด^๕ู^๕อ^๕น^๕ เจ^๕า^๕ห^๕าก^๕ห^๕น^๕เ^๕ห^๕เ^๕า^๕ท^๕าง^๕อ^๕บ^๕าย^๕ภ^๕าย^๕ค^๕า^๕
 เพ^๕น^๕บ^๕อ^๕น^๕าย^๕ก^๕ย^๕อ^๕ง^๕ผ^๕อง^๕เ^๕ม^๕า^๕แก^๕ค^๕าย^๕ มี^๕ค^๕า^๕ค^๕ทุ^๕ก^๕ช^๕ย^๕าก^๕ฮ^๕้าย^๕
 เท^๕า^๕ช^๕ว^๕ม^๕ร^๕ณ^๕า^๕ วั^๕ท^๕ธ^๕ม^๕ะ^๕น^๕า^๕ช^๕าว^๕ไ^๕ด^๕ย^๕ง^๕เ^๕อ^๕ง^๕บ^๕อ^๕มี^๕พ^๕อ^๕ มี^๕

แต่จมนงหม้อโรกนค้เท้าชัว ความทุกข์มาเด่นกัว
 ดงใหม่แผ่นแดง ให้เจ้าแพงเอาก่อนดีดาภรณ์คุ้ม
 ค้อม คอยถนอมหัดกเว้นเวรฮ้ายดีเด่นหน้า ให้เจ้า
 จาคัดสร้างอทินนาเห็นห่าง เคารวะให้เชษฐางบาปฮ้าย
 ดีหน้ฝ่ายห่างไกล ทำอันใดก็ชนเทวดามาช่วย เฮ็ด
 แต่เพียงเด็กน้อยผลใดทอญ ความเจ็บบ่ห่อนฮู้ไชบ้วย
 โรคา เวรบ่มาเบียดเบียนคิงในเนื้อ มีแต่เห็ด
 แสงสร้างกนทานเขาคา คักบาตรทงหยาดน้าบุญคา
 ช่อยชู อำนาจคึดช่อยยูคาสั่งเมื่อบน บ่ใดทน
 ความทุกข์เวทนายมย้อย ให้ค้อยแพงเพียรไว้ประเพณี
 ฮึดฮ้อม ยามได้ผัวกดอมกตึงเมียแก้วฮ้อมเฮียง ให้
 ค้ออคคิกเกียง ๆ อย่าใดภถ้ายทางกาม ยามเจ้ามีพอ
 ดองคูกนพนชเกยว อย่าใดเคยวค้อมาควหาอายบ่าว
 ให้ต่างดาวหมุ่นเล้ออ้าแวงเกยวได้ไผ เฮ็ดให้ส้มแม่บ้าน
 ฮึดฮ้อมครองเฮื่อน ให้เหมือนโตมีผัวคู่เคียงนอนชอน
 ให้ค้อยดังวรไว้ทางโนให้มันก ประเพณีจึงบ่เอ็ดยฮึด
 บ้านบูรณเฒ่ายายาย ผุงหมุ่สายโคตรเชอเงาตึงวงศ์

ด้กุด ผู้เกิดดูนภายหลังจึงบ่อเตี้ยนนามฮ้าย คันท
 ด้ายกกเง่างวงศ์วานกบ่อเต้อม ให้เต็งยมฮัตไวย่า
 ว่างให้แกเฝ นอกจากศร์หน่อไทแกวแกนผัวขวัญ
 ให้สงวนคิงโตตังคาสองกำ ให้ค้อยทำแพงไวยองใน
 อย่าไค่ห่าง อย่าฟ้าวว่างะให้ชายชุกอนผัว ให้เจ้า
 กด้วบาปฮ้ายนายใหญ่ยมภิบาล อย่าไค่ทานคิงโตก่อน
 ผัวขวัญเจ้า มนบ่อหิวค้อเขอดเอากบ่อจ้อย อย่า
 คอยเห็นแกไค่ไวยกนบอด ให้ไวยมอดร้างการเอื่อน
 ตกแต่ง ไวยทางแปดงเครื่องไซ้ใหม่ด้ายให้หมั้นหา
 ไวยหางค้ำเตอผ้าฮัวไชนาส่วน อย่าไค่ไวยทางชวนเฮียก
 ชายมาชอน ไวยฟังสอนค้ำแกวผัวขวัญเขาค้ำ จิง
 แม่นค้ายอดฟ้าพิดาเขมค้ำแด่น คันทหญิงไวยเงนกนกกอง
 กระหนให้เขาฮ้ำ หญิงค้อนาปากด่างทางฮ้ายบ่อห้อน
 ดี แ่นวดศร์คนเกอหญิงเกทายฮัว หน้อยกผัวปด้อย
 ถิมเปนฮ้างห่างเหิน คนดีเอนแม่จางแตกต่างวงศา
 โดภาในทางกามดีเต้อมดูญเกท่ม้าง ผุงคณานางท้าว
 ดุงอาวดีเตี้ยนเหลียม บ่อเต็งยมฮัตไวยไค่ดฮ้าง

๑๒๕
 ๑๒๖
 ๑๒๗
 ๑๒๘
 ๑๒๙
 ๑๓๐
 ๑๓๑
 ๑๓๒
 ๑๓๓
 ๑๓๔
 ๑๓๕
 ๑๓๖
 ๑๓๗
 ๑๓๘
 ๑๓๙
 ๑๔๐
 ๑๔๑
 ๑๔๒
 ๑๔๓
 ๑๔๔
 ๑๔๕
 ๑๔๖
 ๑๔๗
 ๑๔๘
 ๑๔๙
 ๑๕๐
 ๑๕๑
 ๑๕๒
 ๑๕๓
 ๑๕๔
 ๑๕๕
 ๑๕๖
 ๑๕๗
 ๑๕๘
 ๑๕๙
 ๑๖๐
 ๑๖๑
 ๑๖๒
 ๑๖๓
 ๑๖๔
 ๑๖๕
 ๑๖๖
 ๑๖๗
 ๑๖๘
 ๑๖๙
 ๑๗๐
 ๑๗๑
 ๑๗๒
 ๑๗๓
 ๑๗๔
 ๑๗๕
 ๑๗๖
 ๑๗๗
 ๑๗๘
 ๑๗๙
 ๑๘๐
 ๑๘๑
 ๑๘๒
 ๑๘๓
 ๑๘๔
 ๑๘๕
 ๑๘๖
 ๑๘๗
 ๑๘๘
 ๑๘๙
 ๑๙๐
 ๑๙๑
 ๑๙๒
 ๑๙๓
 ๑๙๔
 ๑๙๕
 ๑๙๖
 ๑๙๗
 ๑๙๘
 ๑๙๙
 ๒๐๐

หอสมุดแห่งชาติสาขานครราชสีมา

๒๕

เดยวกำวดวองประเวณี่ ฝ่ายอิตถเมยแพงดงเดยวบ่อ
มีฮ้าง บ่อให้วางใจเดยวณิดโกดฮัศฮ่อม ให้ถนอม
ฮัศไวผวแกวจิงแม่นครอง ผวกเฮ็ดถูกตองบ่อผิดฮัศครอง
เมย บ่อให้เดยทงดองชงชาเดมอเพยง ทำให้เพยง
ด่มหน้าภรรยาผวมึง คณฝ่ายหญิงชฮายใจเดยวแบ่ง
ดอง เฮ็ดผิดครองกรรมเจ้ามน์ดีจนเท่าชวฝ่ายว่าผวดอบ
คณหันฮ้างห่างครอง กรรมดีนำตามตองให้มวหมอง
เขาค่า ความทุกชมาชวคาค่าฮ่อนดัดเนนเถิง เทวดา
เทิงฟ้าดุดีดาเมืองมึง หดิงดงเห็นหมู่เจ้าเนาพนกน
แดน ทำผิดแผนครองเฒ่าประเพณฮัศฮ่อม บ่อ
ถนอมฮัศไวใจตงเทยงกรรม เพ็นดีนำตามให้เชยใจ
ฮ่อนเฮ่ง เปนนักเถงเจ้าดีชู้เดยฮัศฮ่อมกรรม กรรม
ดีชกจ้องคำไปดู่ทางทราม เฮ็ดบ่องามในกรรมห่าง
โกดโดม้าง แม่นดีทำการสร้างอันโตกหุดบหุดม
อินทร์พรหมบ่อชวคาค่าทำโตตงแต่เดย ฝ่ายเมยเปน
หญิงคียบ่อผิดกรรมเท่าชว ฝ่ายผวบ่อชฮายชางาม
เคำคตอง ประพฤติกรรมถูกตองโดยค่านดงเดยว

มีแต่เที่ยวแพ่งไว้ประเพณีชั่คชั่ม พากันไปพราพร้อม
 ด้วรรคพื้นดั่งจา ทางมุด้าหล็กเว่นหนัห่างทางโกด
 อย่าจัญไรเมาคัจะยจะเขาคัดอ คับบ่อพอควรเว้าอย่าได้
 เอมามาว่า อย่าไปจาหลอกถ่อถวงเด็นด้ายพราง มัน
 เปนทางพาเจ้าลงอบายกายคำ มันเปนกรรมบาปฮ้าย
 หลายดาศาทราม มุด้าวาที่ท้านห้ามคัจะด้ายความ
 จริง ผู้งชายหญิงควรรคิโคร้ตรองครองไว้ ความ
 จัญไรควรรคิมดงคมบ้วนถ่ม เปนคำชมคำบ้อยกอยไว้
 อย่าทำ จักไค้ถั่วหว่างถ้ามุด้าหน้าคำกถอน ให้
 คอยฟังคำถอนเรื่องธรรมจำไว้ ตามพุทโธธรรมไท่
 ไชมาจากค่อ อย่าดอพอม่อเว้าคำเค้ราเด้าพราง ด้จจา
 ธรรมอย่าม้างเกท่มุ่นดูญหาย กับทั้งกายวาจาให้เที่ยง
 ธรรมจำไว้ แม่นไผ ๆ ทำได้ตามคำเฮ้าว่า อภิญญา
 แก่กถาบุญกว้างกว่าคน บุญหากมีมากถ่นบ้อยากชน
 คำจน เกิดเปนครนควรรคิโคร้สงวนควรเว่น พุด
 มีเกณฑ์หล็กหมั่นความด้าคญตงเท็ง คำพอเพียงจิง
 เว้าอย่าเอาฟ้าว่าคิน อย่าเปนครนปากบั่นเว้าหยาบคำ

แข็ง ให้คอยแปดงค่างามปากวาจาก้าน “คำโบราณ
 มีแถวแนวเกษรช่อนกตั้น ไวกำปากเดี่ยค้ดองค้ค้ดา
 เด็ค้ดาค้านจอเอา คำหนึ่งว่าโบราณเล่าเพนัย แม่น
 ไผไวกทางคั้นบ้นหมอกวยอ คั้นและมอพาเจ้าตกลดงจาก
 หง่า โบราณากถ่าวไวก้ไขแจ่งแบ่งบ้น มันหากเพน
 อย่างนั้นโบราณกถ่าวไวก้มา” มุดาว่าท้ค้ค้ดให้
 ฮั่นครองครองเค้า โบราณเฮาคราวพุนพุทโชรรมตรีดี
 ฮ้าเพนพระธรรมแห่งเจ้าพุทโชเหง่าเด้าด่อน ให้จอเอา
 หั่นก่อนตามบ่อนเฮาจา จักได้พรรณาคิตค้อตามคำคั้น
 เกิดเพนคนควรว่าวาจาโอยออ่อน อุทาหรณ์หนึ่งน
 เฮาได้จอมา คนผู้ไขปากกถ่ามุดาว่าทค้มแข็ง มี
 แคแปดงค้เตี้ยหยาบคายมาด้อ คำด้อพองอว่าเฮา
 มาเตี้ยด้อ มันตีกกหน่วยหม้อหดยช่นอเพกนอง
 “เพนค้ด้องเถรเฒ่าเถราทงคู้ ด็กิตย้อยู่แห่งห้อง
 อาฮ้ามกว้างที่โกด ฝ่ายว่าองค์ใหญ่่นนเฮียกชอมหา
 เถร พรรษาเกณท์ ๖๐ บวชนานภายต้อร้อย ต้วนว่า
 อกค้อฮ่อนอยฮ่อนเถรแถมท้าม พรรษาหดยด่วงถ้าวต้อด้า

กากายไป ๕๕ ปีได้บวชใหม่ดูนหลัง บ่อมีเหิงชงกัน
 ย่อมใดทางฮ้าย คอด้งนองกับอายเกิดฮ่วมอุทรเดียว
 นบแต่เทยวทรงคีตฮัศครองบ่อใดเว้น อะละไนเกณท์
 นนวนหนงเดียวกน ยงมนกเทศน์ดินดุงเดินมาพ้อ
 คดอยากขอเซายงวหารงเธรอยู่ นกเทศน์ฮั่วทเว้า
 คำถอยกถ้าวแดง แดงเอาแต่คำฮ้ายเสียดล่อล่อ
 พอ งอหาแต่คำผิดแตกกันมายม้าง เขาจึงวางคำ
 ด้อจาต่อมหาเถร คังแต่เกณท์วันมาแห่งณมกายน
 อนุเถรณราวไซวาจาก้านกถ้าว (เจ้าหากชาวชาติ
 เซอตระกูลตามุด ฝ้ายมหาเถรบ่อฮ่วมทางฮาย
 เปนคนมายวางคีตห่างขรรมเกทม้าง เจ้าบ่อควรวาง
 ให้จิตต์ใจเกอกถ่อม ให้ถนอมหัดกเว้นคนฮ้ายหมุ
 พาด) แดงจึงมากถ้าวค่านจาต่ออนุเถร เว้าบ่อ
 มีหัดกเกณท์ดงเดียวโดยค่าน ยามเมื่อเถราเจ้าทงต้อง
 ฮั่วฮั่ว จึงได้แตกต่างถ้าวหนฮ้างห่างกัน บ่อได้เดิน
 ดุงดินไปสู่ทางเดียว ต่างกเทยวคนทางห่างกันคร้าว
 คดอย วัสด้ากาดพอรอยฤคุบแกมถ้าย แต่ผดยาย

(ล้มปราชิตตะประโยชน์)

ให้เจ้าหนี้หลักช้างเหินห่างทางไกล มันดีเป็นภัยคิด
 แค้นน้ำกายสรว้อย คำโบราณกอยไว้ไซกดำวม์เกณฑ์
 เพิ่นว่าเวรน้ำทนไต่กะบองน้ำกัน” เฮาบ่อเดาคันคั้น
 อุทาหรณ์เว้าด้าย เพิ่นชยายกดำวไว้ในห้องแห่ง
 ธรรม เฮาหากจำเอาได้แจกจ่ายกันไป ให้ค่อย
 ไกดตะออย่าไต่ควมาเว้า มันดีเป็นทางเค้ราคือเฮา
 แถดงกดำว ให้ฮีบมาฟังพาวหาชอบ่อนจริง ผูก
 ชายหญิงควรเว้าค่างามโอยอ่อน จิงบ่อมีเคอดฮ่อน
 ตามขอแห่งธรรม ดีได้เงินไต่ค้ำก็แม่นวาจาต้าน
 ให้ปากหวานคืออ้อยด้าออยย้อยฮั้น ไผไต่ยนม้วน
 แม่มโนสรว้อยฮั้นใจ คั้นเจ้าใดวางเมียนเบญจพันธ์
 ม้อยแม่ง ก็ดีไปแห่งห้องสวรรค์พุน ๆ ชุ่มเย็น คำ
 เปนเวรให้ช้างเหินห่างชายหญิง คำบ่อจริงเจ้าอย่า
 เว้ามันดีเก่าทางคึด อย่าไต่กินสุรามี่ค้มวมากดุ่ม
 อย่าไต่กุ่มกินเหต้าม่าสุรายาฝน คึดดีเกทแตกม้าง
 วางถ่มมุ่นกระเด็น ให้ค่อยหนี้หลักเวรเดีแค้นน้ำ
 ตาม ให้หนี้ไกดทางทราบดีฮ้องเฮืองกายหน้า โทษ

ดุรามันย้ายให้คอยกดาหยดหักห่าง เข้าดีวางบอกไว้
 ไช้แจ้งแบ่งปัน โทษของดุรามันแจกจ่าย ๖ สถาน
 องค์พุทธโฆวิจารณ์กล่าวแดงแดงไว้ “มันดีมาทำ
 ให้ความฉิบหายอันชั่ว เงินค้ำมุดมอดใหม่ความไ้
 แค้นมา ทำให้ใจเจ้ากล้าโกรธหน้ายั้งกัน จนได้
 พันต์เถียงฆ่าแทงตบตี มันหากเป็นหนห้องสรวงยัง
 พยาธิใหญ่ ทำให้ไกลจากชนเลี้ยงชื้อเลี้ยง บ่อ
 มีความเอียงอายหน้ายั้งระอทางย้าย มีแต่แปนกาย
 ไว้ป่าโคให้คนฆ่า ทางบุญญามันบ่อโหดเดอนต้น
 ความฮ้างเหิน” คนดีเอ็นชเหตมาเมื่อนกนชา โทษ
 ดุราพาเลี้ยงประมาทเมามัวคง อนทความเผดอพตงเปน
 ส้อมทางตาย คังนยายคราวหงแต่ปางปฐมเค้า
 นางมาคณทียาเจ้าไฟเผาจุดจี้ ความประมาทส้อมน
 พาให้มึงมรณ มีแต่ความทุกข์อันดำบากเชิญใจ
 ให้เจ้าไถวางหนีห่างไกลครวญกว้าง คนทั้งปวงควร
 เว้นเวรหงดีน้ำคอบ กรรมดีน้ำคอบเจ้าพาเข้าดูอบาย
 มันหากเป็นบาปย้ายให้หนีห่างวางไป คนเจ้าไถวาง

แต่ว่าอาภรณ์ผ้าวิคตาแพรคุมห่ม ของนิยมแต่งใช้
 วยพร้อมพราดมัย แต่งให้ส้มเพ็คเพียงวยตาตามตั้ง
 ให้ส้มฝูงนางสาวหนุ่มคนของครองเฒ่า เขาก็เห็นงาม
 ด้วยส้มวยเพ็คคดอง คนแต่งผิดเพ็คคดองคนดีฮ้อง
 กดาวชวัญ ฝ่ายว่าด้วนคิดนั้นแค้นแต่งแปดงคน นรชน
 ทั้งปวงคำตั้งเต็มอเพียง แต่งให้เพียงส้มหน้าไธภณา
 งามยิ่ง แต่ฝูงหญิงหนุ่มน้อยดระหอยดงจา คัด
 หากเป็นเสื้อผาอาภรณ์คุมห่ม เฒ่าจนผมหงอกซำคาง
 บาแซบ้อม นุ่งแถวดีเลิศดงามยิ่งหนักหนา ครอบ
 พวมสาวหนุ่มคนของโดยด้าม เกินว่างามคือเต็มกรียา
 วาทท่า ทั้งวาจาปากแว่งงามเดือยบ่อดำดี บ่อใดเดือก
 พุนพหนุ่มแก่ชราภาค ใสดมาทาคัดกินอยู่บ้อมมื่ออัน
 ดึกว่าอาภรณ์ผ้าแพรกะเจ้าห่ม นักปราชญ์ชมชื่น
 ด้ร้อยยอย่องว่างาม แต่งไปตามแบบเบองอันกดาว
 ในคึด กดินของมันฮวยหอมชวไกตนาณดำ “เปนดังคำ
 ของท้าวอินทร์ตาเทวราช ทูตแก่พระบาทเจ้าองค์ดำ
 แผ่นไคร คราวประองค์เปนใช้ทรงอาพาชโรคา ว่า

ข้าเนาเคหาที่ไถ่บ่มไถ่ ปรณาโยชนได้ ๘ หมัน
 ๔ พันไถ่ ข้าพระองค์ได้หอมกดินศัณณ จังได้
 ด้ายายหาพระองค์แถมถ่าย หมายถึงอุปฐากใช้คราว
 อ่อนช่วยพระองค์ กดินของคัถฟาดพังหอมทวพนา
 ไพโร หอมบ่อไถ่วางหน้เหือดเหยแดงเช่า บ่อค้อ
 ดอกชดเคาเกษแถมแนวหนาม หอมไปตามน้ำดม
 ดอกดวงแนวไม้ คนเฝ้าอยู่ทางไถ่ดมเชยจึงหอมกดิน
 บ่อค้อคัถเคศดำหอมไถ่ชวไถ่ หอมไปสู่ทิศไถ่เท่า
 ทวทวณดม นักปราชญ์ชมองค์คัถกดินดอองโฮยเข้า
 ผ่งหมู่เทวาเจ้าชมเชยกวกดิน เหมือนภุมรินภูผึงชม
 กวกดินดออง พากันชอชอองดวงดอกบุบผา พากัน
 โคจรหาคาบดอองแดงเช่า คั่นคนเฝ้าแถมแนวคัถ
 กวกดิน พระยาอินทร์พราพร้อมพรหมย่องว่าหอม
 ยามเมื่อดชวพร้อมเกทมนุกองชนช ไปดวรร์คกาย
 ตั้งอยู่เย็นหายอ่อน เหยยมเหงานอนมาชาตดอองแถม
 ตม คำนปากกาหมักชมมนกเมื่อยมอย ๆ พระอวณ
 ข่อยดีคาวเช่า

จากดื่มปทาเคศาคคตขอ ๓ เข้มมิใช่ไปตาม
 เรืองทานจำไว้ อันว่า ทาน ให้ทานไปเข้าค่า ทั้ง
 เข้าปลาและน้ำทานก่อนก่อนบุญ มนต์พูดสวดดีถ้า
 เงินค่าผ้ามอน หดอนว่าบุญตั้งเจ้าเงินเข้าบ่อชาดอง
 ให้เจ้าปลงจิตตั้งทานแจกจ่าย ให้ตามหลายมาก
 น้อยเต็มอเพียงพวักัน ให้เจ้าปันแบ่งไว้ส่วนหนึ่งพอ
 กิน ให้ตัดสินในใจแจกทานเห็ดอนัน ให้มีใจหนัก
 หมั่นเจตนาพร้อมพวักัน อุทิศส่ำหายาดน้ำบุญค่าช่วยชู
 เจตนา ๓ ฮู้ไว้ก่อนการทาน เจ้าดีเจือจานจัดแจกทาน
 ยอให้ ใจให้ยินดีด้วยโมทนาสมชั้น ยามเมื่อยก
 ยืนให้ของนั้นถ่ายเท อย่าได้ดวงเวงดวงใจตั้งเที่ยง
 อย่ามีใจเบี่ยงเดียงตรงต่อของทาน ยามเจ้ากตบัสบ้าน
 เถิงถิ่นเคหา ปรารภน่าน้ำทานตั้งเมื่อเมืองฟ้า ฝูง
 หมู่เทวดาแวแดดดินทุกถิ่น พระยาอินทร์อยู่ฟ้ายอ
 ย่องว่าดี ถดชวจากชาติไปเกิดเป็นพรหม ทาน
 ให้ดื่มทางกรรมบาปกรรมบ่อน้ำคอง ฝูงพรหมาใน
 หองจตุราทง ๔ จดบุญชขอใจไม่ให้เครืองทาน ว่า

แต่เจ้าต่อตาคงเที่ยงในธรรม ให้คอยเททานน้ำพร้า
 องค์พระดังขมิเจ้า คณชนมาแต่เขาคอกแต่งจิงจัน จิต
 แจ่มบนของเพดแก่ดังขมิเริงว่า ให้เจ้าจำใจสร้างใน
 ทานอย่าตระหนี่ ทานคานม้และได้ใจพร้อมพร้ามวด
 บ่อห่อนหวดถใจแจกจ่ายกินทาน ยามเมื่อมรณากาต
 จังดีเห็นเมืองฟ้า ให้อดสำเภาถ่อนทางทานเข้าคำ
 อุดดีสำหายคานำบุญคาช่วยชู อานิสงส์ช่วยชูคำดัง
 เมืองแมน บ่อได้แคลนเงินขดดังโตมีฮ้อน อด
 หดอนทานค่างถ่มดุ่มชอนค่างเอาถ่าน คณเจ้าทานชาติ
 หนบุญได้ชาติดีมา คณแม่ทานแต่ผ้าบุญยังอนันต์
 หวงได้ไปกายสูงสูดาวดังฟ้า ฮีบมาพากันให้เททานแจก
 จ่าย ดงนทานค่อท่ายชยายเว้าดังฟ่ง “ยังมีเมือง
 หนึ่งนบนพรราชธานี ช่อพารานต์อยู่เย็นหายฮ้อน
 กุณมพนอหยงเนาไว้ในแกมถาย วันหนึ่งเดินดั่งผ่ายไป
 แทบอนาน พอเมื่อออกจากบ้านเขาป่าไพรด์ณท์ ได้
 ถวายผ้าคนแก่โพธิญาณเจ้า ยามเมื่อเขาว่างเมียนดับ
 วนชมอยมิ่ง ดาวดังพร้าพร้อมเป็นห้องนบน พอ

เมื่อพ้นจากหน็ดดชวภายใน ^๕ ได้เกิดในตระกูลแห่ง
 อำมาตย์เจ้า ^๕ ให้คอยฟังคำเว้าพาทนเข้าแก้กล่าว
 ฝูงหมู่สาวน้อยคอยให้เครื่องทาน ^๕ เช็ดตามเอี่ยม
 บอกท่านแก้กล่าวคำกตอน ^๕ หดอนว่าภายในหลังส่วน
 บุญดีชู้ ^๕ ให้เจ้าทำทานสร้างทางบุญช้อย ^๕ ยาม
 เจ้ายังอ่อนน้อยคอยคตทาน ^๕ ฝูงผู้เฒ่าแม่บ้านก็โดย
 ดั่งเคยวณ ^๕ ให้คอยบันแบดคกแจกทานยามเช้า
 ทานให้ดังขเจ้าน้อยหนุ่มดามเนร ^๕ ผู้เพิ่นบำเพ็ญศีล
 เทียงธรรมจำแจ้ง ^๕ เพิ่นแต่ดั่งหวัชธรรมแจกจ่าย
 ทางฮ่อมดัดดะฮ้ายไซแก้ดังต่อน ^๕ ดางเทอหดอนแหด
 ได้บุญใหญ่ภายในหลัง ^๕ ดีโกดปาบงบาบเวรเชญฮ้าย
 ยามเมื่อตายมรณเมียนวาชนชมอยระแมง ^๕ เจ้าดีไป
 แห่งห้องวามานกวางเกษม ^๕ ดมบคเคมมากถนคต
 ควอนนตง ^๕ บอมมีเชนชดดังอยู่เย็นแดงเข้า ^๕ “คิดเบง
 โพธิ์ศควเจ้าต้นดรพระเวศ ^๕ เพิ่นได้ทานเกษแก้วเมย
 ให้แก่พระอินทร์ ^๕ คนแม่นต้นชาคินนมาเกิดเป็นกษัตริย์
 ครอบนครกบิตพัสดี ^๕ เมื่ออุณภายใน ^๕ ได้เป็นชนดีให้เจ้า

ตรีญาณตรัสต้อง มีผยาเลิศก้องชมพูนพวันไหว
 เทศนาโปรดไต่กำผ่ายโตกา ฝูงนราทั้งปวงส่วงเหงา
 ยายฮ้อน พึงคำสอนของเจ้าโพธิญาณตรัสโปรด นับ
 โกฏิบ่ออ่านได้เห็นแจ้งแห่งธรรม” เขาดีกล่าวนอก
 กาหนดแห่งการทาน ตั้งเอี่ยมมรดบานไซกต่างแถม
 แปลงค่าน ข้ออาทิตถานเทพตามยังยอม คนเจ้า
 ฮ้อนแจ่มแจ้งแต่ดงขอแห่งธรรม แนะช่องกำหนดแห่งทาง
 ทราม บ่อนบ่องามในธรรมดังสอนให้ใดเว้น ทาง
 ได้เห็นตอตามครองธรรมพระองค์ตั้ง บอกให้ตั้ง
 เทียงหมั่นในแก้วแก่นคึด พระยาอินทร์กายสูงชันชม
 ยอย่อง ผลักคามถนองให้วิหิตมะนาเอื่องฮุ้ง บ่อ
 มีทุกข์ยากยุ่งเคืองแค่นตั้งโต ผลาหลายก็ได้บาปใหญ่
 ดุญหาย บาดห้ามรณาคายสู่ดาวดั่งฟ้า ให้พึงเอา
 บำคณาสูงฝูงบ่าว ทงหมู่สาวแต่ะหมายสระเทินฮ้างห่าง
 ผัว อย่าได้เมาหัวซัวแซวแดงเข้า ฮ้อนมาฟังคำเจ้า
 กถอนเข้าแถมกถาว บาดเจ้าพินผู้บ่าวไวคายกว่าม้า

พนหาบ่อปาน เวลาทางคัดทานสร้างการงานบ่อเคื่อง
 คอ พ่อแม่เวลาจอย ๆ หนูน้อยบ่อเงยฟัง เจ้าอย่า
 ดงหาขอของบ่อเขาทำ ให้ดูดำให้พราพร้อมเพียร
 สร้างสวนบุญ อย่าคิดเห็นคราวพุนกายแก่ชราคาด
 ให้พาวทานยามคนหนุ่มคนองยังน้อย อย่าคอยเห็น
 ยามเฒ่าชราคาดคราวแก่ จึงอยากทานเที่ยงแท้ยาม
 เฒ่าบ่อดี อนึ่งธารเฒ่าบ่อตงเที่ยงคราวโกด คาย
 บิไดเคอนโตมอวนบ่อมีอยู่ ให้พาวอดดำดูทำงานหน้า ๆ
 จึงเห็นฝ่ายกาดวรรคพุนอยู่เย็น การทานบ่อเดือกเวิน
 หนุ่มแก่ชราคาด ไผ่เที่ยงทานจำคัดบ่อหัดกครองคำ
 เวลา การงานเข้าเกิดชนมคนทำช้อย เพราะทาน
 เปนนำออยแขวนห้อยเหนียวใจ ไผ่ผู้ใดรับแด่วแจก
 สวนการทาน ก็มีใจเจจจานช่วยเห็ดอคราวเคน แด่น
 สมนงานทนความจนยากยัง มีผู้หัดดำคอยไซช้อยตาง
 เพราะทานเข้าบ่อฮ้างเห็นห่างโกดกัน ทานนำพนธจอง
 จบแกดงใจหมั่น “เบ็นดงพนเฮื่อไวหตายดำเค็มทำ
 หรือเที่ยงหมาเขาไวหตายบานทวเมือง” เข้าดักถาว

บอกเรื่องหนแห่งทางทาน เปนดังการพนันเฮื้อทำเหิน
 ทั้งไต่ ยามเฝ้าไปมาข้ามแควนะทักง่าย การทาน
 หมายอย่างนั้นโดยค้ำดั่งเดียว การเที่ยวหมาเช่าไว้
 ทุกแห่งตามเมือง ก็เหมือนกันกับทานดั่งเดียวโดย
 ค้ำ ยามเฝ้าไปมายังทางไต่ก็ไต่ง่าย บ่มีทุกข์
 ยากฮ้ายเคืองแค้นสิ่งใด เพราะทานเฝ้าผูกไว้พันธมิตร
 ไมตรี จึงบ่มีเคืองขัดขาดแค้นทางฮ้อน ให้อย
 เพียรทำก่อนทางทานอย่าไต่ห่าง กิจการเฝ้าก่อสร้าง
 บ่มีใครเดียว ยามเฝ้าความเชื่องเชียวทุกหมอดทาง
 จน ยังมีคนแฉะเห็ดยวช้อยตางคราวแค้น แม่นเจ้า
 เทียวเทให้ทานไปบ่อตระหนี่ เพื่อนฝูงมีมากด้นโสม
 เฝ้าช้อยแปดง คนเจ้าจัดแต่งตั้งแจกจ่ายการทาน
 มั่นก็เปนการหนี่ห่างภัยความฮ้อน อุทาหรณ์มีแล้ว
 ดั่งเฝ้าดีแถมด้าว คือคราวท่วปุ่นดังกาแก้วถิ่นไทด
 ยามเกิดความทุกข์ไฮฮ้อนเฮ้งจาดาด ฝูงหมู่คนโจรา
 เทียวหาแล้ววงคน คึดดีไปพันฆ่าตขงยาดแย่ง แยง
 ครเซตตักวางจواهرเจ้ากาดาวเกณท์ อพพะยะเถรเจ้า

อาวาศเจดีย์ ในวิหารเหตือบแถมองเยี่ยม ก็
 เคยเตรียมหาเข้าโภชนาชั้นช่วย แม่ช่วยไต่ทาง
 ไต่หากไต่มาท่ม่งดมแม่งตั้งใจ เพื่อก็กกแต่งให้เตียง
 ม้ามฝูงโจร เหม็ดทุกคนอ้อมหน้าอยู่ตำราญมีไ้ เขา
 ดีใจปานขึ้นเมืองสวรรค์ชั้น ๕ กับอ้อมโกรธกดำโดย
 คามดงหัด เขาก็ก้อยยังรักษาอ้อมคนพาด” น
 ถานมมผลอเนกของเหตุดน นในหนทางกำบังจับน
 เปนเหตุ คราวเมื่อชนระเภทม้างวางเมียนชวไป ผด
 ก็ตามนำให้ส่งออกไปไต่ตอบ คณเจ้าทำชอบแท้ดีตาม
 กนดงเงา “เหมื่อนราชเทวธิดาเจ้าภายหลังปางก่อน
 นาง ถวายเขาก่อนทานให้ถวายเท แก่พระเถระเจ้า
 นามหน่อกัศปะ ประรณานำทานตั้งเมื่อเมืองฟ้า
 พอนางเดินไปหน้าตามมรรคายาย่าง จิตรของนาง
 คิดบอแด่น้ำแก้วครองทาน ตั้งแต่กาดยามนหยงม
 กรรณย้ายดับโปงถ้อย กิดเอนางนาคมอยวางเมียน
 ถาวคาย นหากแม่่งย้ายชบคอดคองนาง เขาจึง
 วางกองขันธ์ดัดวางคังฟ้า เปนนางเทวาแก้วในวิมาน

เขาคำ ดาวเด่นม้าน้อยอปีดร์แก้วแก้วว นางหาก
 ม่มากด้น ดมบักกายเปนกอง เหาไว้ในวิมานทอง
 อยู่เย็นหายฮ้อน นางทรงอารมณ์ผาทพพวดถาย้าย
 ย่าง คอติงนางดีหยาดยอยงามแยมดังอินทร์ อยู่
 ดนุกกนิสร่างในปรางทิพพระอาสน์ เพราะอำนาจช่วย
 เจ้าทนายตั้งนาง ความเจ็บหน้หลังฮ้างเห็นห่างความ
 จน บ่อใดทนความทุกข์ด้วงเหงาหายฮ้อน” คั้น
 เจ้าพงกดอนชาไซมาแกกถาว ให้สืบมาฟังฟ้าวทาน
 ถอนตั้งไซ เอ็ดคือเฮากถาวไวแจกจ่ายท่าทาน ให้
 เจ้าเจอจานจัดแต่งแปดงแดงเข้า ของทานเฮามีไว้
 คราวไทดดีไคเพ็ง บรรเทิงด้ขอยุดงนยามม้อยมึง
 มรณ ให้จ้อเฮาพนก่อนตามบ่อนเฮาจา เอี่ยมดี
 โยติกาหยุดหย่อนลงเฮาไว้ จังดีไซไปหน้าทางบุญญา
 ดีบค้อ ขอหยุดทานท่อนกายหน้าดีค้อเดิม

บุญญาดีมีปทาเพิ่มขอ ๕ มาแถม อะฮ้ออะแหมไซ
 ค้อไปบ้อมยัง ให้ฟังเฮาเนอหาด่านารน้อยหน่ม ชุม
 แม่ฮ้างแคะหม่ายชายพร้อมพราหมึง ให้เจ้าหลังดำ

เยี่ยมคอยเงียบหุพัง อย่าได้ชิงชังกตอนบ่อนเยี่ยม
 แปรดงแค้น บ่อนได้คกแกมเข้าบ่อนได้เบาให้เจ้าแต่ง
 ให้เจ้าแปรดงค่อแค้นบัญญัติชาผู้บ่อเคย อย่าได้หวั่นเหี้ย
 ท่วงกตอนกาพย์เยี่ยมไซ บ่อนได้ชนโกใจค้อยท่าแต่
 พอยม อดดองชิมกตอนช้อยช่ายพลอยไว่ก่อน หดอน
 ว่าถกบ่อนชอดหวั่นมอยใน ดางเทื่อได้พบพอแกว
 ด้องแนวได้ ดางเทื่อมีไฟจุดคมแฉ่งกะบองไต่ พัง
 เข้าไซในข้อบัญญัติแค้นคม เยี่ยมกตมแต่แฉ่วจำไว
 เด้าหลง ให้เจ้าปรดงใจตั้งฟังกตอนเข้าดีว่า บัญญา
 ชูทวเท่าทางเจ้าให้ค้อยจำ การเข้าทำเอาไคศึลปศาดศร์
 วิทยาศึลปะอาคมตั้งโคแนวไซ ชูจักได้ยทางไคแนว
 ไคตามข้าง ชูจักคกแต่งสร้างแปรดงยาวดงกน อัน
 นนีกหากความอยู่แจ้งจึงคกแต่งแปรดงเปน ก็หากไคใน
 เกณฑวาทบัญญัติทั้งนั้น เยี่ยมดีบั้นไซชอครองบัญญัติ
 เว้าดี กอนดีอยู่แจ้งแปรดงสร้างดงไซ เพราะ
 ศักษาจำไวเขียนชดเทียบพัง ตั้งไคยังเบาบกฮ้าเขียน
 ให้เห็นแจ้ง ให้มีแข็งชนตุ่ถามครูดอนตั้ง คนพัง

จำถูกต่อให้ตรองถนถน อยู่นานน้อยนานทุกดั่งนานา
 ก็เกิดมปัญญาดำหัดเห็นแจ้ง อยู่นักแปดงทำดร้างกิจ
 การได้ง่าย บ่อมีทุกขยากฮ้ายเคื่องเค้นทอโย เพราะ
 บัญญาทำให้สัพพะสังเงินตรา ได้ของมีราคาค่าพัน
 พอส้อย บ่อมีถอยหลังกาคความจนตกต่ำ เงินค้ำมี
 บ่อไหหาได้ดั่งใจ แม่นดีไปทางใดหรือเห็นอกก็ตามช่าง
 บัญญามีก่อสร้างแปดงได้ดื้ออัน ความทุกข์บ่อบบคน
 เขี่ยบยาความจน บ่อได้ทนแนวโคชาดเคนเคื่องฮ้อน
 ฝูงหมู่อาภรณ์ผ้าเงินตราให้ดหัด เพราะบัญญัติแต่ง
 ดั่งนำให้ดั่งมา คนบัญญัติแล้วขยันทำบ่อได้หย่อน
 บ่อมีทุกขยากฮ้อนโฮมเข้าแดนเถิง เช็ดให้ด่มเบ้งบ้าน
 บ่อยากยิ่งเพียงตา มีบัญญัติบ่อแปดงแต่งทำก็โฮม
 ฮ้อน มีแต่่นอนคอยทำบ่อตกแปดงเพียรแต่ง ท้อง
 กเดียวเหยวแห่งความฮ้อนแดนมา มีบัญญัติแล้วดร้าง
 ตกแต่งแปดงทำ เงินค้ำจึงมีหลายผ้าแพรมตม จึง
 บ่อจนความฮ้อนอนาทรยากยิ่ง ฝูงหมู่หญิงหนุ่มน้อย
 ฟังถอนดั่งจา ให้เจ้าหามาใจแก้วแก่นแนวดี จึงดมี

ความสุขชั่วกาดนาคดำ คณบ่อทำเพียรสร้างคกแปดง
 แด้มแดง เถิงยามแดงเทียวเจ้าเชิงชู้ช่าย เจ้าดี
 ทุกข์ยากย้ายความขมอดเชิญใจ คณเจ้าโกดบุญญา
 บ่อชดเชยหนีฮื้อ มีแต่อุทหน้าความนอนเปนใหญ่
 การงานเวียกบ่อได้ความฮู้ห่างเหิง ยามเมื่อพ่อแม่
 เอ็นให้ตกแต่งแปดงท่า โตก็แซะซ่าหน้เวียกงานบ่อ
 มีเคยง ใหญ่มาเพียงเปนแต่พ่อสาวได้ ๑๔ ชนหมี่
 ยากได้แพร่เดื่อฮื้อ ยามเฮ็ดบ่อจึงชนฮื้อบ้านดวน
 มอน มีแต่นอนกับกินเวียกงานบ่อเคยว่า มินดีจน
 เถิงเต๋มาชราคาดมองแก่ ยามแต่โตหนุ่มน้อยบ่อคอย
 สร้างก่อแปดง บุญญาบ่อฮื้อแจ้งฮื้อฮ้อมทนกาต คราว
 เมอมงานทำบ่อฮื้อแปดงการยาว พอเมื่อเปนสาวชน
 คอเคยเกยวบ้าง ใหญ่เปนสาวเวียกบ่อได้บุญญาเชอ
 ชวทราม ยามเมื่อเพ็นเฮ็ดโตเงินค้ำหลังไหตมา โต
 จึงควหาทำนึ่งเหิงาเมาเชอ คอบดะเมอความเด็นการ
 งานบ่อเจ้าฮื้อด บันหดอดคำหูกย้ายใหม่ด้ายบ่อแปดง

(สัมปราชิกัดละประโชน)

เมมาปะตงแต่แบ่งตกแต่งแปดงคน บาดความจนมา
 เกิงนังเหงาเกากัน คอมนันตนความอยู่บัญญัติบ่อดอด
 ต้อง ผุงหมู่ญาตพี่น้องฟังแฉวฮ้าคิง ฟังเยอหญิง
 ชายหล้าทารกาน้อยหนุ่ม ชุมหมู่ชายชาติชั้นโดยด้าม
 ดั่งเดียว อย่าไต่เฮ็ดดอบเดียวหลีกห่างบัญญัติ ให้
 เจ้าเทียวแฉวหาฮ้าเฮียนเอาไว อย่าให้ไกลความอยู่
 เพียรหาเช่าค่า บัญญัติเดี๋ยด่าปานแก้วแว่นแยง ดี
 กว่าแต่งต้องฟ้าอาทิตย์กลางหา ดีกว่าแต่งเดือน
 ดาวอยู่เฮืองเห็นแจงอนทแต่งจันทรวเจ้าอาทิตย์ดารา ต้อง
 ดงมาโดกาแจ่มได้เห็นแจง บ่อดอดแต่งคำเจ้าคอบัญญัติ
 ดอดต้องบัญญัติแจงทวห้องเห็นพนแผ่นไคร อยู่ทางเดี่ยว
 แดะได้ประโยชน์ใหญ่ทางดี ไม่ผู้มีบัญญัติอยู่เฮืองกาย
 หน้าอนทบัญญัตินรคางแก้วแก่น เปนแว่นแยงแต่งเอคน
 ให้อยู่เฮือง เฮ็ดให้คนปลดเปิดองความทุกข์หลุดถอน
 ให้อนกนเป็นสุขชวภาดหายฮ้อน เปนดังอาภรณ์ผ้า
 ประดับคนเฮืองอยู่ จุงคนให้ฮ้าฮู้ทพร้อมพรว้าสมัย
 โรงเรียนเพนจัดไว้ให้ฮ้าเฮียนเอา จังบ่อดเขตบัญญัติ

ชวทราทางฮ้าย ใหญ่ขึ้นมาภายหน้าเป็นนางสาว
 หนุ่ม หากินจึงดีก็คุมครองยาวครอบครัว ยามได้
 ผัวเมียชอนชอนต้องกตัญญู จึงถนอมพราแดียง
 ก็นให้อยู่เย็น บัญญาบ่อหัดกเว้นเพศแห่งชายหญิง
 ว่าแต่ไผ่ทำจริงฮ้ายเฮียนเห็นแจ้ง แม่นดีแปดงตกตรางกิจ
 การก็หากต้อง เงินทองก็หากได้หาพออยู่ยาม ตาม
 ทเฮียมเดาตานแกกตาวาที่ ขอบัญญัติโดกัยแต่งคน
 ให้เฮียนฮู้ บัญญาตามให้ทันกาดเฮื่องฮู้ บัญญา
 จุงจ้องให้ความฮู้เที่ยงทัน คนเจ้าฮู้ตักตนทนแห่ง
 ดั่งซาร ว่ามนบ่อทนทานเที่ยงย่นยาวนาน อนุชน
 ทัง ๕ กายาบ่อแน่นแน่น หน้อยก็แก่เฒ่าชรามอຍมิ่ง
 มรณ ไต่ก็มีทุกฮ้อฮ้องฮ้ำไต่กา บัญญาตามนำ
 เห็นเด่นทนตงเวา จึงบ่อเมามวเซื่องมงายว่าไต่หนุ่ม
 หนังกยงฮู้มเกิดยงความไซบ่อเบยพ การดีดชว
 เมียนมวามุ่นกองชน ยิงบ่อทนมาเถิงห่างกันไต่
 ดา แลวจึงทำชวชามคงคาแม่น้ำใหญ่ คือโอชะ
 ให้ไต่พอมมั่งชด จึงไต่ชวชวรายตรางคตทานเท

ทอด ปรารภนายอดแก้วนิพพานพ้นอยู่เย็น ปรารภนา
 หลีกเว้นเกิดแก่เจ็บตาย หมายเอาความผาสุกอยู่
 ตบามมีฮ่อน บัญญาถอนเสียถึมความเมาในเพศ
 ผูกก็เดส์ฮ่ำฮ่อนถึมห่างไกล บัญญาเรียกชื่อไว้ว่า
 โลกุตระ เปนที่ถอนสังขารหน้าสังขารว่างเมียน คั้น
 ไผ่ฮ่อนเห็นฮ่ำบัญญัติกถาว ให้ฮ่ำมาฟังพ้าวหาถอน
 คือนบุญ ยามเมื่อกายดูหน้าว่างชวามอระแม่ง
 คราวเจ้าใดแห่งห้องเมืองบ้านห่างไกล ความอดยัคค
 ถึมว่างหน้หายไครก ยามใดวิโยคย้ายกายหน้ามึงมรณ
 กับอมเคอดฮ่อนเวียนอยู่สังสาร มีแต่ดำราญสุขทุกข์
 จนบ่อมาไกล คั้นแม่นไผ่ทำได้คือเฮาเถดงกถาว
 คราวเมื่อตชวเมียนพาชนตั้งวรรค เฮียมดีใจะบท
 บนคากถอนไวก่อน หดอนว่ากายหน้านดเคิมแต่ม
 กถาวไป

บคินเฮียมจักใดกถาวแกบอกล้วนอนิสงส์ คั้น
 ไผ่ปดงใจทำดั่งเฮียมกอยกัน ทางสังวรรคหวังไดยาม
 มรณมอขมึง ผูกหมู่หญิงหนุ่มน้อยฟังช้อยดีกถาว

กอดอน ทางนครเมืองแก้วกายสัตว์รรค์บ่อดำบาก บ่อ
 ห่อนทุกขยากร้ายมพร้อมด่อน ของมันแฉะหวานด้ม
 ้มาพร้อมพรา ทำของทพย์ด่อน ๆ มีถวนดู่แนว
 ฝูงหม่นนางนาคแก้วทพพะยออดอปัสร์ มีเค้นอนเป็นดู่ช
 ทุกขจนบ่อเคยพ้อ การคทอแพรณามจาเวาชอด
 การสืบหนอดคด้นเข่นผ่ายแกว่งหตา หรือการหาคอน
 บังคกยางให้มอกา เขาบ่อทำเวียกบ้านการสร้างแต่ง
 แปลง พากันปะแต่แบ่งจันทน์ได้ตามม มีเค้นชม
 เด่นหาฮ่อมเฮียงเคียงซอน น้ำดะออนนครแก้วดุดีดา
 เมืองมิ่ง ฝูงหม่นหญิงบ่อไคเฮ็ดเวียงบ้านการสร้างไเ้นา
 เทวดาในเมืองฟ้า บ่อห่อน ทำการ ้สร้าง ้สวน มอน ฮัวไฮ้
 กับทั้งไชยและซอนหวิงด่อนบ่อห่อนมี บ่อไคไคก็กัน
 ทรวงกระศดยั้แด่นไศรภ ฝูงหม่นโรคพยาธีย้ายบ่อมี
 เที่ยงค่อเห็น ยามกตางเวณปะแบ่งเกิงยามแดงหาเทยว
 มีเขาเกาะเกยวนพวเชิงชุกกัน มีเค้นนเนองเด่นโชน
 ดกรงวุ่น เหย็ดยวเบงอกนูน ๆ ทายเป็นดู่เบ้มเบ้งาม
 เต๋บาดแกว่งเขน ฟังไคยงเค้นชอไคพิณทองก้อง

ดังนั้น เมืองสุวรรณคตางดาวชมพูพนแห่งเฮา เขาบ่อ
 อดอยากเขาชนจิปดาเผา บ่อใดเมามัวหาเมื่อยแคตน
 แล่นฮ้าย การชอชายบ่อเคยพอมพอพรอมพรา บ่อ
 ห่อนอดอยากดามพรอมด้แนว ของทพยมไฉ่แล้วบ่อ
 คองเกยวการหา โภชนามหิตายบ่ออาจคะณะนาได้
 การเจ็บเปนปวงไซ่หนีไถดพันห่าง ฝูงหม่นนางนาคแก้ว
 งามยอยดงเขยน การโรงเรียนหัดกเวณบ่อตองกล่าว
 เกณฑกน มีแต่งพระมเด็จพระระบ้ำชอไค มีแต่
 ไปชมเล่นโชนตะครเคาคน โรงหนึ่งมีหมิ่นด้านงาม
 เล่นทัวไป ดูโรงใดบ่อตองจางเลียดตางคุดเปด้า ฝูง
 หม่นเทเวศร์เจ้าบอมเอออาวจน เพราะกุดดทำสร้างปาง
 เปนคนยุดัง อาณิสต์ช่วยค้ำนำให้อยู่เย็น บ่อห่อน
 เคยเปนไซ่หวัดไอช่มุกหลัง มีแต่เปดงปดงเนองาม
 แยมอยู่เวิง คณแม่นเหงนนานไคพนบเฮาเปนมอหนง
 อายุถึงพนบทพยเทยงแทบ่อแปรเฒ่าแก่ชรา ไม่อยาก
 เห็นเมืองฟ้าให้คอยทำบุญสร้างศัตทานเข้าศา ยาม
 เมื่อหมดชาติชาบุญดัยดั่งเงิง ได้บรรเทิงในห้อย

สวรรค์ทองทิพพะอาณัน ชมหม่นนางนาคถ้อยงามแย้ม
 ดั่งอินทร์ ฝนตกรินบ่อใดก็ดั่งเกรงย่านความหนาว
 นำหมอก แดดออกบ่อใดตากให้ร้อนเนาวยังอยู่ดบาย
 ความทุกข์กายบ่อมีพอ โทมะนั่งบ่อแค่นคง เพราะบุญ
 หดงตั้งอยู่ให้ยูเย็น ไม่อย่าหนีหัดกเว้นประกอบก่อ
 กองบุญ คราวเมื่อภายตุนหดงอยู่ดบายมีฮ้อน คือ
 ดั่งคำกตอนชา ด. แดงแกกต่าง คั้นเปนด้าวก็ให้ด้าว
 แท้ ๆ อย่าแวงเกยวหม่นพาด เปนด้าวทานด้าวให้ฟัง
 ธรรมจำจ้อ ด้าวถอดศัตถ์มอจึงเปนแก้วแก่นด้าว บ่อ
 ห่อนว่าหาดากด้าวด้าวได้ทางกาม เปนด้าวงามใน
 คัดเที่ยงธรรมจำหม่น ด้าวชยันทำสร้างกิจการตาม
 หน้าที่ ด้าวมีศรัทธะอาดอ้างจึงเปนแก้วแก่นคำ ฟุ้ง
 หม่นด้าวดำนอยให้ค้อยจ้อจำเอา ให้เจ้าด้าวทางเขา
 ในธรรมทั้ง ๔ ดั่งดีไซบอกไว้ชยายว่าดั่งฟัง ด้าว
 จากปาบั้งฮ้ายหนีโกดหัดให้ห่าง ยามเมื่อวางชัว
 เมียนด้าวชุนสู่สวรรค์ ด้าวให้จันหันได้ในธรรม เปน
 ด้าวคำด้าวเงินจึงเปนด้าวควรย่อง อย่าได้จ้องทอง

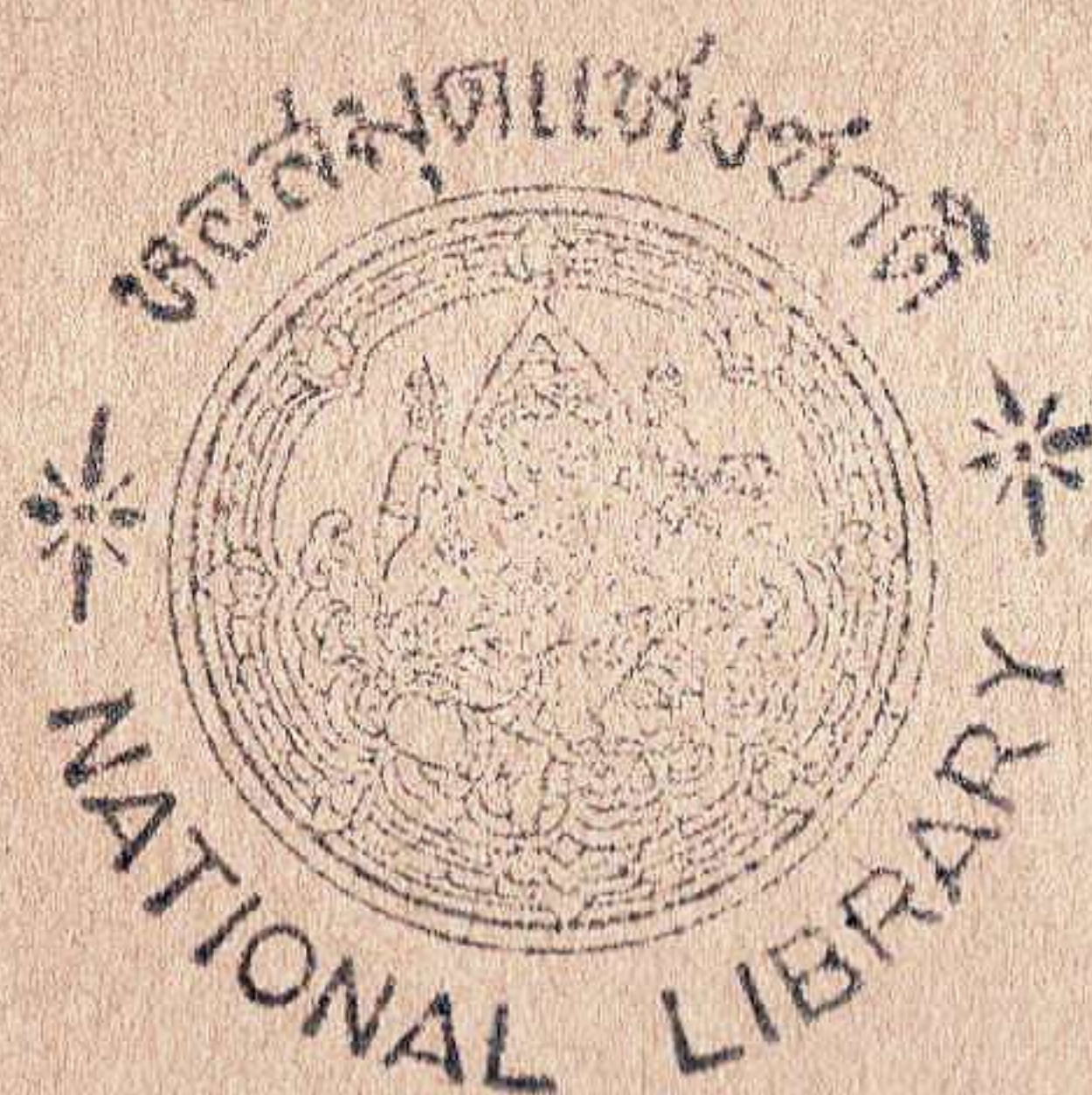
โอ้อ้อโตอ้ออง เปนสาวขงหมู่บ้านจึงเปนแก้วแก่นเมือง
 ดาวให้อยู่ในเรื่องตามฮีดครองดาว ดาวมีแววมี่วาว
 ทำทางให้ดาวแท้ อย่าได้ดาวแฉะหาหามตงแต่บ่าว
 บาดหาเขาได้หัวดีชายหน้าหมู่บ้าน คณฝูงบ่าวก็ให้
 เปนบ่าวแท้อย่าเปนว่าวกดางหาว เปนบ่าวกินบ่าว
 ทานเที่ยงธรรมควรย่อง เปนบ่าวทองชายแก้วแนวดีดุก
 ประเสริฐ บ่าวให้เกิดจากชั้นตฤทไธชาติชาย อย่า
 ได้กดบักายบั้นเปนกระดาศกบการ ให้เขาเอาไปฉาว
 แด่นกนยามแดง เปนที่แยงมองเยียมดองตาของพ่อ
 แม่ จึงเปนบ่าวชาติแท้ตฤทไธหมู่บ้าน บ่าวให้หนี
 ทางฮ้ายความชั่วมัวหมอง เปนบ่าวเงินบ่าวทองดีบ
 ตฤทวงศ์ไว้ บ่าวให้ใจหนักหมั้นในคำเฒ่าแก่ อย่า
 ได้แหว่หักแหว่นคำเฒ่าดังด่อน ให้จอเอนนั้นก่อนตาม
 บ่อนเฮาจา ตั้งแต่ตัวดีทหาฮอดคี่ดจำแจ้ง ตาม
 ดำแดงมาแดงทานงคติดอ อย่าได้รออยู่ซาบญญาเจ้า
 ให้คอยจำ ให้คอยทำเพียรสร้างศัสดทานเททอด
 ปรารภนายอดแก้วนิพพานพุนทเกษม บ่อมเค็มเคื่อง

ฮื่อนอนาทรลำบาก ความทุกข์แะยากแค้นบ่มพ้อ
 ห้างไถด การที่คนเขาได้มาเกิดเป็นมนุษย์ ก็เพราะ
 บุญดังสุดจึงได้ฟังธรรมเจ้า เขาบ่ควรทำให้คนตัว
 หมองหม่น เปนมดหินแกแแก้วพระธรรมเจ้าดังด่อน
 ให้ดูดำให้ถอนขึ้นคนตัวจากบาป ผูกก็เดดหยาบฮ้าย
 ให้หนีผายอย่าทำ ให้ประกอบก่อกาทางฝ่ายกองบุญ
 เปนหญิงคุณชายข้าคอดังทองคำแก้ว ชาติที่เป็นคำแฉ้ว
 แฉ้วดีเอาผายฮ้อย กับอเดี้ยเหตยมเคาศ์รเค์ราเกา
 หมอง มีแต่ฮ้อย ๆ เดื่อมดีได้แจ้งต้อง มองได้
 เห็นผ่านกว้างปองไทชาตอ ตัวหนึ่งดีก็ยุ่งดมอง
 เขียมบ่ปดอดโปรง กอนดีดงเฮาขอเวาเด็กน้อย
 ตางแถมตมคาค คนเจ้าไปเที่ยวกาอุบดราชธานี อย่า
 ตมดคนเขยนแตงคากดอนน หรือเจ้ามกิดด้วยประการ
 ไตให้อับควน ไปหาอวนทพุนคงพ้อดูยาม ให้เจ้า
 ถามหาห้องเคหิงบ้านถน ตางไปกินเขานาเขาหนัก
 นอน นามะกรของข้าให้พากันจำกอน เปนตัว ต.
 อักษรแฉ้วได้ไวยทายนามช้อยผู้แตงกตอน ในคราว

คอนบ่อนบั้น ๆ บ่อนตามกาด ในเมื่ออดด้านได้ยง
 คากดอนเข้าดีอวย เขียมขออวยตั้งให้พรแก้วคณมยา
 คณไผพบพ้ออมอ่านกดอนเข้า พังด้าเนาคากดอน
 หย่อนไยยามง่วง ขอให้ปวงพรแก้วจตุราทัง ๕ มี
 อำนาจตั้งยู่ชู้เจ้าให้ดวงเกิง อายุเหิงนานด้าแด่นปีเปน
 ขนาด วัฒนธะอาดต้องแจ้งได้เดื่อมยู่เฮื่อง อย่า
 มีความเคื่องของหมองไยยากยั้ง ดัพพะตั้งขอให้ดู่ช
 อยู่ดวนหลายชนอเนกนอ ก้างด้อย่าบกพร่องเขิน
 ขาดเบาบาง ให้ได้เมียนางด้าวหนุ่มคณอง ๑๕ ฝูง
 หมุนารหตาให้หมผวนอยหนุ่ม ชุมหมู่เจ้าอ่านแถว
 อยาซงชอยมูแต่งกดอน เขียมกเหงานอนแถวคากดอน
 กับอคดอง เปนมะดองงองเงงคอดเจยเจิดตง ๆ

จบ

นายเปงเคียว แซ่ลิม เจ้าของ ผู้พิมพ์โฆษณา
 พิมพ์ที่โรงพิมพ์กิมหัดหงวน (เปงเฮง) เค้าชิงช้า พระนคร

หอสมุดแห่งชาติสาขานครราชสีมา

เปิดแผนกจำหน่ายเครื่องรับวิทยุขึ้นอีกแผนกหนึ่ง
มีเครื่องประกอบใน การใช้วิทยุ จำหน่าย พร้อม เช่น
หลอดวิทยุ ยี่ห้อ เรเตออน ทรีแอต อาร์. ซี. เอ. ทุกน้ำ
เบอร์ แร่มากชนิดด้วยกัน. ลำโพงไดนามิกบอตันน์
ไลท์ ซุปเปอร์ไดท์. เนชั่นแนล. นิวว็อค และอื่นๆ แบต
เตอรี่ไฟสูง ไฟต่ำ หูฟังหลายยี่ห้อ. สายอากาศอย่างดี
สวทกันฟ้า ฯลฯ เครื่องประกอบในการใช้วิทยุทุกชนิด

รับสร้างเครื่องขยายไฟตรงไฟสลับ ประกอบตั้งแต่
๑ หลอดขึ้นไปต่างจังหวัดรับรองว่าได้ผลดี ราคา
รับรองว่าจะจำหน่ายให้ข้อมเยาว่ามากที่สุด

มีนายช่างรับตรวจแก้ไขเครื่อง ช่วยรับแก้ไข
ความขัดข้องของเครื่อง รับปรึกษาและให้คำแนะนำ
ในเรื่องเกี่ยวแก่วิทยุอยู่ประจำเสมอ

หัวเมืองโปรดจดหมายติดต่อผู้จัดการ

กิมหงวนราดิโอ

(แผนกจำหน่ายเครื่องวิทยุ)